Sakala

Asutanud C. R. Jakobson 1878

Laupäev, 18. jaanuar 2014 Nr 12 Viljandi maakonna päevaleht sakala.ajaleht.ee Hind 0,90 €

Algul kuulasin võhivõõraid päris viisakalt – eks ole neilgi vaja leib lauale teenida ja laen maksta. Proovisin samas mõista anda, et pole mõtet aega minu peale kulutada.

ÜLLAR PRIKS, Sakala reporter

Põldsepp siin, Põldsepp seal

Sel aastal on olnud vähe nädalavahetusi, kui muusik Margus Põldsepp poleks mõnda auhinda saanud. Rahvasuus liigub tema kohta tähelepanuväärselt palju lugusid ja legende ning Sakala kogus osa nendest kokku.

LK 8

Laias plaanis on tekkinud küsimus, kas see, et üks inimene tegutseb korraga nii avalikus sektoris, mittetulundusühingutes kui eraettevõttes, on Eestis üldse võimalik.

TÕNU KIVILOO, Kõpu vallavanem

LK 3

Kas see tool on vaba? Ugala nõukogu palus eile vestlusele saabunud Kristiina Alliksaarel võtta istet nõupidamiste laua taga. Pärast vestlust selgus, et ta jääb teatrijuhi toolile.

ELMO RIIG

UGALA

Värske teatridirektor hakkab uut kunstilist juhti otsima

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Teatri nõukogu üksmeelse otsusena asub Ugalat juhtima mitut kultuuriüritust korraldanud Kristiina Alliksaar, kelle esimene töö on leida uus kunstiline juht.

Alliksaare sõnul on kindel, et pisut enam kui aasta loomingulise juhi tööd teinud Margus Kasterpalu lahkub ning selle ametikoha täitmiseks korraldatakse veebruaris konkurss.

Juhtkond osutus ebaõnnestumiseks

Alles aasta tagasi teatrijuhiks määratud Heiti Pakk lahkus ametist, sest leidis, et pole suutnud oma eesmärke täita. Ugala nõukogu juht Kalle Jents tunnistas, et Kasterpalu ja Paku Ugalasse toomist võib nimetada ebaõnnestumiseks.

«Tagantjärele tarkusena oli protsessis vale see, et loominguline juht soovitas ametisse juhatuse liikme,» ütles Jents. Nimelt leiti pärast eelmise juhtkonna lahkumist Ugalale esmalt kunstiline juht, Margus Kasterpalu, kes sai seejärel voli otsida teatrile sobiv direktor.

«Kahjuks jäigi Heiti Pakk lõpuni sellisesse seisu, nagu Kasterpalu oleks tema tööle võtnud, ega tunnetanud ennast päriselt juhina,» selgitas Jents. Samas kinnitas ta, et ei ole lahkuva juhtkonna suhtes ülemäära kriitiline ning selle töös oli kindlasti ka positiivset.

Kui Kristiina Alliksaar ametisse astub, saab ta juhtida organisatsiooni, milles tekkinud pinged on jõudnud majaseinte vahelt välja ning mille majandusseis on kehvem kui aasta tagasi. Jentsi meenutuse kohaselt oli eelmise juhtkonna tööleasumise ajal Ugalal pangas mõningane varu, kuid nüüdseks on see väga väikeseks kahanenud.

Uus direktor ei pea siiski tegelema võlgadega, sest neid Ugalal ei ole.

Teatris tuleb taastada öörahu

Kui Kalle Jents peab uue teatripea üheks esimeseks ülesandeks töörahu taastamist, siis Kristiina Alliksaare enda meelest on paljud pinged maha võetud juba sellega, et uus juht on ametisse pandud. «Tunnen mitut Ugala töötajat ja võin öelda, et pinged pole sugugi suured,» sõnas ta.

Alliksaarel tuleb kinnitada ka lähiaja repertuaariplaan. Jentsi sõnul on see osaliselt küll valmis, kuid uute lavastuste loomisega seotud kulude kava veel pole.

Lisaks igapäevatöö juhtimisele peab Kristiina Alliksaar hakkama korraldama teatrihoone suurremonti. Riigi kava kohaselt tuleks see järgmise kolme aasta jooksul täielikult renoveerida.

Kalle Jentsi selgitust mööda juhib ehitust Riigi Kinnisvara aktsiaselts, kuid teatrijuht peab kaasa rääkima eeskätt projekti koostamises. «Sellega on Margus Kasterpalu juba suure töö ära teinud,» teadis Jents.

Samuti peab uus direktor leidma Ugalale remondi ajaks mängupaiku, et trupp töötaks ning teater tulu teeniks.

33-aastane Kristiina Alliksaar töötab praegu Viljandi kultuuriakadeemias lektorina. 2007. aastal lõpetas ta sama kooli kultuurikorralduse erialal. Varem on ta töötanud Tallinnas ning korraldanud seal suuri kultuuriüritusi. Viljandis on ta olnud ametis omavalitsuste liidus ja pärimusmuusika keskuses.

Ugala nõukogu esimehe selgitusel on teatridirektori töö organisatsiooni juhtimine ja majanduslike eesmärkide saavutamine. «Juht peab tagama, et teater tegutseks, teeniks tulu ning oleks sisult publikule huvitav. Sisu kokkupanek on teatrijuhi ja kunstilise juhi ühine ülesanne,» lisas Jents.

Teine kandidaat Ugala juhi kohale oli 1992. aastal Eesti põllumajanduse akadeemia maamõõduinsenerina lõpetanud Ain Saviauk, kes on töötanud Põltsamaa linnapeana ja teatris NO99. Saviauk on võitnud tunnustuse teatritekstide kirjutaja ja lavastajana.

AP Mets
Ostame metsakinnistuid, kasvavat metsa ja põllumaad.
Info tel 434 2330, 505 7355.
E-post apmets@apmets.ee

TULIKA TAKSO
HEA VALIK VILJANDIS
1200
43 33 833

ILM

-13°

Täna on vahelduva pilvisusega ilm. Puhub kirdetuul kiirusega 2–8 meetrit sekundis. Külma on 8–13 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 8.49 ja loojub kell 16.07.

VILJANDIS

Mälumäng

Maavalitsuse õppesaalis peetakse täna Eesti spordikilva meistrivõistluste V ja VI etapp. Kell 12 algab paarismäng, kus esitatakse 60 küsimust. Umbes kell 15 algab üksikmäng 60 küsimusega sõnas, helis ja pildis.

Kohvikuõhtu

Täna kell 20 esineb kohvikus Fellin improvisatsioonidega ansambel AtgRuioFallA. Musitseerivad Paula Mustikas, Ivi Rausi ja Roomet Jakapi.

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

TITAAN

«No otseselt ei oska öelda midagi. Vaatasime siin aastaaruandeid ja... Mis sa ikka oskad öelda, ega ei tea ju kõike.»

Kõpu vallavolikogu revisjonikomisjoni endine juht Ado Sisask (Sakala, 17. jaanuar)

VABA MÕTE

Miks kardan toru tõsta?

ÜLLAR PRIKS,
Sakala reporter

Olen Elioni teenuste rahulolev tarbija. Mõelda vaid: sama kaablit pidi tulevad elamisse telepilt ja videolaenutus, interneti püsiühendus ning isegi lauatelefon! Kogu kraami teenustasud lükatakse ühele arvele ning kui rahakott lubab, saad pankadega kraaklemata samalt firmalt järelmaksuga printeri ja GPS-seadmegi soetada.

Kaugest lapsepõlvest on mu mällu sööbinud kaunid pildid esikus läikivast hallist aparaadist, mille küljes kõrises vahva numbriketas ja mille spiraaljuhtme otsas rippus kobakas kõnetoru. Küll oli põnev, kui pinginaaber selle kaudu «Päästja koolikella» eetriaegu ette luges, et saaksin need üles kirjutada!

Just see oli üks põhjus, miks otsustasin endale ka statsionaarse sidevahendi soetada. Ega ma täpselt teadnud, mida selle seina külge kruvitud kõneaparaadiga peale hakata. Igal kaelakandval inimhingel on ju taskus nutitelefon, mis saab lisaks lihtlabasele kõnede tegemisele hakkama peaaegu kõigega muna praadimisest punktkeevituseni.

Küllap olen lihtsalt selline tüüp, kes laseb end nostalgiast tugevalt mõjutada. Ega mul muidu oleks CD-mängija kõrval riiulis aukohal vana hea kassettmagnetofon ning janu kustutades vallanduks huulilt igatsusohe, kui meenutan vanasti tänavanurgal oodanud kollaseid kaljavaate või gaseeritud vee automaate.

Esimesel õhtul olin nii elevil, et helistasin ise mobiililt lauatelefonile ja kuulasin härdalt, kuidas see toanurgas pinises. Edasi valitses aga mitu nädalat vaikus. Aparaadile oli juba kenake tolmukiht kogunenud, kui ühel päeval hakkas see ootamatult helisema. Võtsin kõne värisevate kätega vastu.

«Tere! Olen see ja see vat niisugusest erakonnast. Kelle poolt te kohalike omavalitsuste valimisel hääletada kavatsete?» Hämming oli suur, sest ma ei olnud isegi veel oma telefoninumbrit selgeks suutnud õppida, ammugi seda teistele jagada.

Ja kus siis hakkas kõnesid tulema! Küll pakuti eneseabiõpikuid ja ravimtaimede entsüklopeediaid, küll üritati minus äratada huvi müntide kogumise vastu. Mõni helistaja soovis tulla tolmuimejaga mu voodist surnud naharakke kõrvaldama ja teine leidis, et tunnen puudust ergonoomilise käepidemega sepavasarast või õmblusteta aluspesust. Vahele suutsid end pikkida veel mitut masti uuringufirmad, kes tahtsid teada mu kehakaalu ja seda, kas mu klosett on veega või ilma.

Algul kuulasin võhivõõraid päris viisakalt – eks ole neilgi vaja leib lauale teenida ja laen maksta. Proovisin samas mõista anda, et pole mõtet aega minu peale kulutada. Tolmu võtan lapiga ja stepptantsukursustele eelistan koduõuel puulõhkumist. Aga mida päev edasi, seda tõredamaks muutusin.

Otsus lauatelefonil saba seinast tõmmata sündis siis, kui järjekordsele mangujale filmiklassikat tsiteerides vene keeles käratasin: «Aga äkki soovite ka selle korteri võtit, kus raha asub?»

Praeguseks on müügiinimesed muidugi ka mu mobiilinumbri üles leidnud. Ma tõesti ei mäleta, et oleksin palunud teenusepakkujail end kuskile andmebaasi lisada. Aga küllap on see jälle juhtum rubriigist «Kes sul keelas enne allkirja kritseldamist luubiga lepingu allservas olevat kirbukirja uurida?».

Algul kuulasin võhivõõraid päris viisakalt – eks ole neilgi vaja leib lauale teenida ja laen maksta. Proovisin samas mõista anda, et pole mõtet aega minu peale kulutada.

Nädala foto. Hüljatud

ELMO RIIG

Kunagi elas siin neli peret. Aknad olid terved, toad soojad ja õu elu täis. Siis oli see maja uus. Nüüd seisab ta üksi, seltsiks vaid paar kõrvalhoonet, mis on sama hüljatud kui tema. Tal on Eestis palju sugulasi. Tühjalt või pooltühjalt ootavad nad endistes kolhoosikeskustes või kunagiste suurlautade kõrval, et keegi tuleks ja nad korda teeks.

Seda lootust ilmselt ei ole, kuid vähemalt kumab võimalus, et valitsus annab mahajäetud kortermajade lammutamiseks raha. Võtkem siis seda kui matusetoetust. (Sakala)

NÄDALA NÄGU

Mille eest?!

ELMO RIIG

Just niisugust, hüüumärgiga lõppevat küsimust võib lugeda välja Kõpu vallavanema Tõnu Kiviloo eile antud intervjuust.

Teisipäeval nägid vallavalitsuse töötajad aknast, kuidas Kiviloo maja ette saabus, kuid uksest sisse ta ei jõudnudki. Selle asemel tuli tal veeta kaks ööpäeva lukus ukse ja trellitatud akna taga.

Ka Sakala on prokuratuurilt pärinud, mille eest Kiviloo kinni võeti. Muidugi ilma igasuguse hüüumärgita, lihtsalt selleks, et inimesed teaksid, milles rahva valitud poliitikut kahtlustatakse. Ainsana on uurijad avaldanud, et tegemist on korruptsioonikuriteoga.

On arusaadav, et kõiki kaarte pole võimalik praegu avada. Arvestades aga, et kuritegu peeti piisavalt suureks, võtmaks omavalitsusjuhilt kaheks ööpäevaks vabadus, samas ei taotleta praegustel andmetel tema ametist kõrvaldamist, tuleks prokuratuuril juhtunut avalikkusele tunduvalt rohkem selgitada, kui ta seni on teinud.

HANS VÄRE

KOMPVEK

«Tänud Järva maavalitsusele, et mõistus võitis. Kui edaspidi lisatakse väljumisi, siis need võivad tõesti olla kiirliinid, sest praeguse sõiduplaaniga on kohalike vajadus rahuldatud.

See variant, mida sügisel Viljandi maavalitsusest levitati, oli küll täiesti sobimatu. Kui tõesti nii oleks läinud, siis oleks võinud edaspidi näiteks Sürgavere igasugusest rongiliiklusest suu puhtaks pühkida – reisijate statistika oleks kindlasti langenud ja mitte vähe. Seejärel öeldakse maavalitsusest: mis rongipeatust teile sinna vaja on, reisijaid on ju nii vähe!»

Urve Murumägi kommentaar uudisele «Kiireim rong jäi väikestesse peatustesse pidama»

Nädala parima oma nime all sakala.ajaleht.ee kommentaariumisse postitatud arvamuse eest maksab Sakala 10 eurot puhtalt kätte. Kui näed siin oma kommentaari, võta ühendust aadressil karl.salumae@ajaleht.ee.

NÄDALA TEGU

Lumetegu

Eesti mägedes mürisesid sel nädalal kahurid. Õnneks ei kärkinud seal sakslaste ega venelaste suurtükid. Tegemist polnud ka Sinimägede lahingute rekonstrueerimisega. Need on hoopis lumekahurid, mis talve esimesel külmal nädalal täie auruga tööle pandi ning mis on mõeldud palju rõõmu ja lusti, mitte häda ja viletsust külvama.

Sada aastat tagasi oleks maarahvas muidugi naerust kördi kurku tõmmanud, kui keegi võtnuks nõuks pakasega raske raha eest lund juurde teha. Praegu on see talvelõbude pakkujatele sageli vältimatu töö, kui nad ei taha püssi põõsasse visata. No mis sa ikka hädaga teed, kui tali on taeva jäänud?

HANS VÄRE

MARKO SAARM

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

567

Ööl vastu reedet varastati Viljandis Riia maanteel kortermaja eest hõbedane 1989. aasta BMW numbriga 070 AVK. Kahju on 567 eurot.

Eile hommikul oli kullapoe lõhutud uks kaetud vineerist plaadiga. MARKO SAARM

Kullaäris käis taas varas

Viljandis Lossi tänava ärihoones asuv Peeter Auna kullaäri langes ööl vastu reedet vähemalt neljandat korda varguse ohvriks. Seekord lõid vargad puruks kaupluse ukseklaasi, haarasid letilt hõbeehteid ja põgenesid.

Politseile tehtud avalduses polnud märgitud, kui suure kahju kauplus sai, küll aga oli kirjas, et varastatud ehted olid letil ja need ei olnud väga väärtuslikud.

Eile polnud teada, kuidas vargad ärihoonesse pääsesid, lõhutud oli vaid selle siseuks.

Viimati langes kullaäri varga ohvriks mullu mais, kui üks ehteid näha küsinud mees haaras keset päeva letilt 15 ketti ja põgenes. Esialgse kirjelduse järgi sisenes vene keelt kõnelev klient kullapoodi neljapäeval kümme minutit enne kella nelja. Ta palus näha kuldkette ning müüja tõstis need letile koos alusega. Mees haaras aluse ja põgenes. Kiirelt kohale kutsutud politseinikel varast tabada ei õnnestunud.

Suurim vargus pandi samas kaupluses toime 2004. aastal, kui ühel suveööl lõödi lühikese aja jooksul Viljandi eri piirkondades puruks nelja kaupluse aknad ning kõik linna turvafirmade patrullid ja politseinikud tõttasid ühelt häirelt teisele. Viiendana purustasid vargad Lossi tänaval asuva kullapoe ukse, võtsid kauplusest enam kui 50 000 euro väärtuses ehteid ning kadusid.

Neid vargaid pole täini tabatud.

2011. aasta septembri lõpul võttis varas 3365-eurose kuldketi Peeter Auna kullassepääri teisest poest, mis asub bussijaamas. Ka siis palus varas teenindajal endale ketti näidata, lükkas tolle pikali ja põgenes.

Mõni aeg hiljem tabati viis meest, kes olid mitmel pool Eestis samasuguseid vargusi toime pannud. Mitme teo eest sai Viljandi kullaäris käinu 2012. aastal karistuseks viis aastat vangistust. (Sakala)

KÕPU VALD

Korruptsioonis kahtlustatav vallavanem endal süüd ei näe

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Teisipäeva hommikul 48 tunniks korruptsioonikuriteos kahtlustatuna kinni peetud Kõpu vallavanem Tõnu Kiviloo on kindlalt seda meelt, et pole seadust rikkunud. Küll aga näeb ta, et kõnealune kaasus püstitab küsimuse, kas üks inimene saab Eestis olla korraga juhtivatel kohtadel avalikus sektoris, eraettevõtluses ja mittetulundusühingutes.

Kõpu vallavanem Tõnu Kiviloo lubab jätkata omavalitsuse juhtimist, ehkki on pärast arestikambris veedetud kaht ööpäeva oma sõnul emotsionaalselt rivist väljas. ELMO RIIG

Kiviloo andis Sakalale intervjuu päev pärast seda, kui oli pääsenud arestikambrist. Uurimist juhtiv Lõuna ringkonnaprokuratuur polnud selleks hetkeks kahtlustuse sisu kohta avalikult öelnud muud, kui et jutt käib karistusseadustiku sellest paragrahvist, mis käsitleb toimingupiirangu rikkumist ehk vallajuhi tehinguid endaga seotud ettevõtetega.

Tõnu Kiviloo, kas olete aru saanud, mis kuriteos teid kahtlustatakse?
Jah, sellest ma olen aru saanud. Nii nagu ajalehtedes on kirjutatud: korruptsioonis.

Milles täpsemalt? Millisest ajavahemikust, millistest tehingutest ja millistest ettevõtetest käib jutt?
Nähtavasti kõigest, millega olen tegelnud. Täiskompott. Täpsemalt ei oska kommenteerida. Või õigemini on täpsemateks kommentaarideks praegu liiga vara.

Laias plaanis on tekkinud küsimus, kas see, et üks inimene tegutseb korraga nii avalikus sektoris, mittetulundusühingutes kui eraettevõttes, on Eestis üldse võimalik.

Kas te ise tajute, et olete teinud midagi sellist, mis klassifitseerub korruptsioonikuriteoks?
Ei, kindlasti mitte. Täiesti kindlasti.

Ometi rakendas kriminaalpolitsei teie suhtes väga ränki sanktsioone: pani teid kaheks ööpäevaks arestikambrisse, otsis terve hulga kohti läbi ja kuulas inimesi üle.
Nemad teevad oma tööd.

Kuidas täpsemalt kinnipidamine teisipäeva hommikul Kõpus aset leidis?
Nagu filmis. Parkisin auto vallamaja ette ära ja siis astuti juurde. Iseenesest toimus kõik väga viisakalt.

Kus teid kinni hoiti, kas Viljandis või Tartus?
Tartus.

Mis seal toimus?
Ütlen ausalt: see ei olnud kõige meeldivam. Ma ei taha hakata seda detailselt kirjeldama.

Kuidas politsei teiega käitus? Kas teil on mingeid ettepeiteid?
Nagu ma juba ütlesin: nemad teevad oma tööd. Neile kui ametnikele ei ole mul ettepeiteid.

Kas seda tunnet ei ole, et teie suhtes rakendati liigset jõudu?
Ei oska öelda, ma ei ole selliste teemadega varem nii palju kokku puutunud, et saaks objektiivset hinnangut anda.

Mis nüüd edasi saab?
Ootan, vaatan. Kui välja kutsutakse, siis vastan küsimustele.

Kas see, mis on viimastel päevadel juhtunud, ja see, et käimas on kriminaaluurimine, mõjutab kuidagi Kõpu valla juhtimist?
Kui, siis ainult nii palju, et ma olen emotsionaalselt rivist väljas.

Sakala on mitu puhku prokuratuurilt küsinud, kas taotletakse teie tagandamist vallavanema ametist, ja seni on öeldud üksnes seda, et asi on otsustamisel.
Kui mina selle küsimuse Tartus esitasin, siis öeldi, et ei taotleta.

Turvamees ähvardas noorukit pipragaasiga

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Veebikeskkonnas Youtube levib video, kus on näha nooruki ning turvafirma Topsec töötaja valjuhäälne vaidlus ja rüselus Viljandi Centrumi kaubanduskeskuse juures. Politsei peab turvamehe käitumist küsitavaks.

Videolõigu alguses hoiab pikka kasvu turvamees ühest noorukist kinni. Tegevus leiab aset kaubanduskeskuse välisseina juures ning et väljas on pime, pole kummagi nägu näha. Turvatöötaja nõuab, et noormees temaga kaasa tuleks, too pärib aga selgitust ning käsib endast lahti lasta.

Kähmlus hoogustub, kui turvamees haarab ühte kätte pipragaasi ballooni, ähvardab selle vastuhakkamise korral käiku lasta ning käsib endaga kaasa tulla.

Korraga väänab turvatöötaja niheleva noormehe maha. Ligi astub teine nooruk, kes püüab oma sõbra eest sõnadega seista. Sekkuja lubab politsei kutsuda.

Ruutkood avab videoga artikli digilehes.

Vahepeal saab selgeks, et konflikt on alguse saanud poe juures suitsetamisest. Paaril korral on kuulda videot jäädvustava tütarlapse häält.

Püsti tõusnud ning üha häälekamaks muutunud nooruk nõuab korduvalt, et turvamees temast lahti laseks. Lõpuks õnnestub tal plehku panna, heites jope seljast. Video lõpeb.

Turvafirma: seaduse piire ei ületatud

Videolõik oli Youtube'i üles laaditud 13. jaanuaril. Kui Sakala eile lõuna paiku osaühingu Topsec Turvateenused juhatajale Tannar Tiitsarele helistas, oli too seda juba näinud ning juhtunut politseinike ja asjaosalistega ka arutanud.

«Turvatöötaja lähtub oma töös turvaseadusest ning praegusel juhul ta selle piire ei ületanud,» ütles Tiitsar. Ta lisas, et olukorda oleks saanud ka mõnevõrra teisiti lahendada, kuid see on tagantjärele tarkus.

Turvafirma juhi teadmist mööda sai sündmustik alguse sellest, et kümmekond noort tegid Centrumi kaubanduskeskuse ukse juures suitsu. Et turvatöötaja hinnangul oli suitsetajate seas alaealisi, küsis ta neilt dokumente ning soovis ühe noore endaga kaasa kutsuda, et ta hiljem politseile üle anda. Tekkis konflikt.

Tannar Tiitsar märkis, et videole jäädvustati vaid üks osa sündmusest ja see ei anna toimunust täielikku pilti. Samuti tõi ta välja, et videos on näha paari noort, kuid sündmuspaigal oli neid tunduvalt rohkem.

Küsimusele, kas pipragaasiga ähvardamine oli tema meelest õigustatud, vastas turvafirma juht sõnadega «nii ja naa».

«Ühest küljest otsest ohtu turvatöötajale selles olukorras ei olnud, teisalt oli ümber kümmekond noort ja see võis situatsiooni talle äärmiselt ebamugavaks teha,» analüüsis ta.

Politsei: ähvardamine tekitab küsimusi

Politsei- ja piirivalveameti Lõuna prefektuuri pressiesindaja Kerly Peitel ütles, et politseiametnikud on kõnealust videot näinud ning palunud turvafirmal juhtunu kohta seletuskiri kirjutada. Noored ega ka turvafirma pole intsidendi kohta politseile avaldust teinud. Video oli internetist leidnud veebikonstaabel.

Peitel täpsustas, et kaadrisse jäänud vahejuhtum leidis aset 13. jaanuaril kella 21 paiku ning sai tema andmeil alguse sellest, et turvamees oli dokumenti küsinud suitsetavalt 25-aastaselt naiselt, keda ta pidas alaealiseks. Naine keeldus isikutunnistust näitamast.

> **Turvatöötaja lähtub oma töös turvaseadusest ning praegusel juhul ta selle piire ei ületanud.**
>
> TANNAR TIITSAR, Osaühing Topsec Turvateenuste juhataja

Kerly Peitel kinnitas, et juhtunuga tegelevad politseinikud pole langetanud veel otsust, kas turvatöötaja käitus korrektselt, kuid möönis, et jõu kasutamise ning pipragaasiga ähvardamise õigustatus tekitab küsimusi. Pressiesindaja lisas, et politsei esitab turvafirmale enne otsuse tegemist täpsustavaid küsimusi.

Elroni klienditeenindaja sai töökohal infarkti

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Raudteelaste ametiühingu sõnutsi võis kolmapäeva hommikul Viljandis tööpäeva alustanud ning hiljem Lelle–Pärnu rongis infarkti saanud ja haiglas surnud Elroni klienditeenindajale saada saatuslikuks riigifirma töökorraldusest tulenev stressikoorem.

Elron avaldab omastele sügavat kaastunnet, kuid ei pea sobivaks teemat rohkem kommenteerida.

Raudteelaste ametiühingu juhatuse esimees Oleg Tšubarov lausus, et klienditeenindaja oli eakas naine, lähedal pensionieale. «Tal oli kaks aastat tagasi infarkt,» lausus Tšubarov.

Küsimusele, kas infarkti tagajärjel surnud naine on pärit Viljandist, vastas Tšubarov, et seda ta öelda ei saa. «Ta tuli rongiga Viljandist ning Lelles istus Pärnu rongile. Seal pidi ta teenindama Pärnuni, aga sinna jõudes tundis ta end halvasti. Kutsuti kiirabi, ta viidi ära ning haiglas ta suri,» rääkis ametiühingu juhatuse esimees.

Küsimusele, kas õnnetuseni võis viia stressikoorem, mille uus töökorraldus kaasa oli toonud, vastas Tšubarov jaatavalt. «Ta ei olnud noor inimene, pensionini oli natukene aega jäänud. Kui oli koondamine Edelaraudteest, ei olnud selgust, kas Elron võtab ta tööle. Ma arvan, et põhjus oli muretsemine,» kõneles Tšubarov.

Ta lisas, et ka esimesed tööpäevad uues süsteemis olid varasemast intensiivsemad ning kliendid ei olnud muudatustega rahul.

Riigifirma töökorraldust kommenteerides lausus Oleg Tšubarov, et selles on palju segadust, kuigi asja lubatakse parandada. Tema sõnutsi oleks pidanud üleminek uutele rongidele kulgema sujuvamalt. «Kindlasti kontrollime töö- ja puhkeaega. Ületunde seal praegu ei olnud,» lausus ta.

Küsimusele, kas see läheb arvesse tööõnnetusena, lausus raudteelaste ametiühingu juhatuse esimees, et see on suur küsimus ning seda selgitatakse. «On omad reeglid, kuidas tööõnnetust arvestatakse. Uurimine näitab, mis tulemus on.»

Elroni müügi- ja arendusjuht Norbert Kaareste avaldas Sakalale saadetud kirjas klienditeenindaja omastele sügavat kaastunnet ning lausus, et ettevõttel on juhtunust erakordselt kahju. «Elus tuleb ette ootamatusi, mille vastu ei ole meist keegi kaitstud. Kindlasti uurime olukorda põhjalikult,» lausus Kaareste ning lisas, et ettevõte ei pea teemat praegu sobivaks rohkem kommenteerida.

Eelmise aasta lõpul kirjutas Sakala, kuidas endise Edelaraudtee piletikontrolörid tunnevad muret selle pärast, milline hakkab välja nägema aasta algul sõitjaid teenindama hakkava Elroni töökorraldus.

TEHINGUD

Kinnisvaraturu elavnemine tõotab tuua kallinemise

KETLIN BELJAEV
ketlin.beljaev@ajaleht.ee

Kuigi Viljandimaal läks mullu kaubaks senisest rohkem kinnisvara, jäid hinnad varasemate aastate tasemele. Nüüdseks on pakkumiste hulk aga kokku kuivanud ja see võib hakata hindu kergitama.

Maa-ameti andmetel tehti Viljandimaal eelmisel aastal ainuüksi korteriomanditega 397 tehingut, mille hulgas on 194 Viljandis müüdud korterit. 2012. aastal müüdi maakonnas sadakond korterit vähem.

ArcoVara Viljandi piirkonna juht Aime Opermann märkis, et kuigi tehingute arvu poolest meenutas eelmine aasta juba 2006. ja 2007. aasta kinnisvarabuumi aegset taset, püsis ruutmeetri hind ikka enam-vähem samasugune, nagu see on olnud pärast majanduslangust. Kui rekordaastal maksis Viljandis müüdud korteri ruutmeeter keskmiselt 769 eurot, siis mullu kujunes selleks näitajaks ligi kolmesaja euro võrra väiksem summa.

Opermanni jutu järgi on käesoleva aasta algul probleemiks pigem vähene pakkumiste hulk ja see võib ka vaikselt hindu üles kruvima hakata. Sellise seisu tekkimisele aitas kaasa aasta lõpul valla pääsenud ostulaine, mis viis turult isegi tükk aega seisnud kortereid. Opermanni sõnul kujunes mullune detsember oktoobri järel aasta üheks aktiivsemaks tehingute kuuks, mis pole sugugi tavapärane.

Rohkem välismaalasi

Tänavuseks ennustasid mõõdukat hinnatõusu ka teised Viljandi maaklerid. Kinnisvarabüroo Uus Maa Viljandi kontori juhataja Reet Raudsepp ütles, et turuhinnaga müügikõlblikud korterid müüakse järjest ära ja neid ei lisandu enam senisel hulgal.

Viljandisse soetasid eelmisel aastal kohalike kõrval kinnisvara ka teistest linnadest tulijad ning senisest rohkem oli ostjate seas välismaalasi.

«Haapsalust tuli just üks noor pere, kes ostis maja. Tallinnast on tagasitulejaid,» lausus Aime Opermann. Tema sõnul tahavad noored osta uut maja või ridaelamut, kuid neid on Viljandis vähe pakkuda.

Maakleri sõnul tunnevad Viljandisse kolijad, et nende suuremas linnas asuva korteri väärtus on nii palju tõusnud, et saavad selle maha müües siin endale midagi suuremat lubada. Kui 2012. aastal soetas Viljandimaal kinnisvara 17 välismaalast, siis mullu juba 28. Opermanni sõnul otsivad näiteks soomlased siia odava hinnaga maakodusid. «Ega nad kallist asja ei taha,» märkis ta.

Domus Kinnisvara Lääne regiooni juht Mirje Kallaste tõdes, et väga heas seisukorras korterile on keeruline ostjat leida, sest selle müügihind on turu keskmisest tasemest kõrgem. Seetõttu lähevad tema sõnul kõige paremini kaubaks keskmises seisus või osaliselt remonditud 2–3-toalised korterid.

Kallaste tähelepanekut mööda ei võeta kodu ostmiseks üllataval kombel enam alati pangalaenu: büroo vahendatud tehingutest umbes 65 protsenti olid omafinantseeringuga.

Agressiivne üürituru

Kui Viljandis kerkisid korterite hinnad mullu vähe, umbes 2 protsenti, siis maakonnas need hoopis langesid. Mirje Kallaste tõi näiteks Viljandimaa suuruselt teise linna Karksi-Nuia: 2012. aastal oli seal korterite keskmine ruutmeetri hind 165, mullu aga 94 eurot. Tema hinnangul on maal korterite hindu mõjutanud töökohtade nappusega seotud nõudluse vähenemine.

Pindi Kinnisvaras maakleri ja hindajana töötav Siirius Sikka ütles, et ka Abja-Paluojal ja Vana-Võidus pakutavatele korteritele on keeruline omanikku leida, sest seal maksab toasoe krõbedat hinda. Paremini lähevad maapiirkonnas kaubaks ahiküttega korterid.

Sikka sõnul nõutakse kõige rohkem 2–3-toalisi kortereid ning hea asukohaga kinnistuid, mille hind jääb alla 100 000 euro. Tema tähelepanekut mööda on läinud eriti agressiivseks üürituru, kus nõudlus ületab selgelt pakkumise.

«Arvan, et tõeline nõudlus läheb lahti just käesoleval aastal, sest Viljandis on avatud uus kool, millel on väga hea maine. See paneb maanoored tunduvalt rohkem Viljandi poole liikuma,» lausus Sikka.

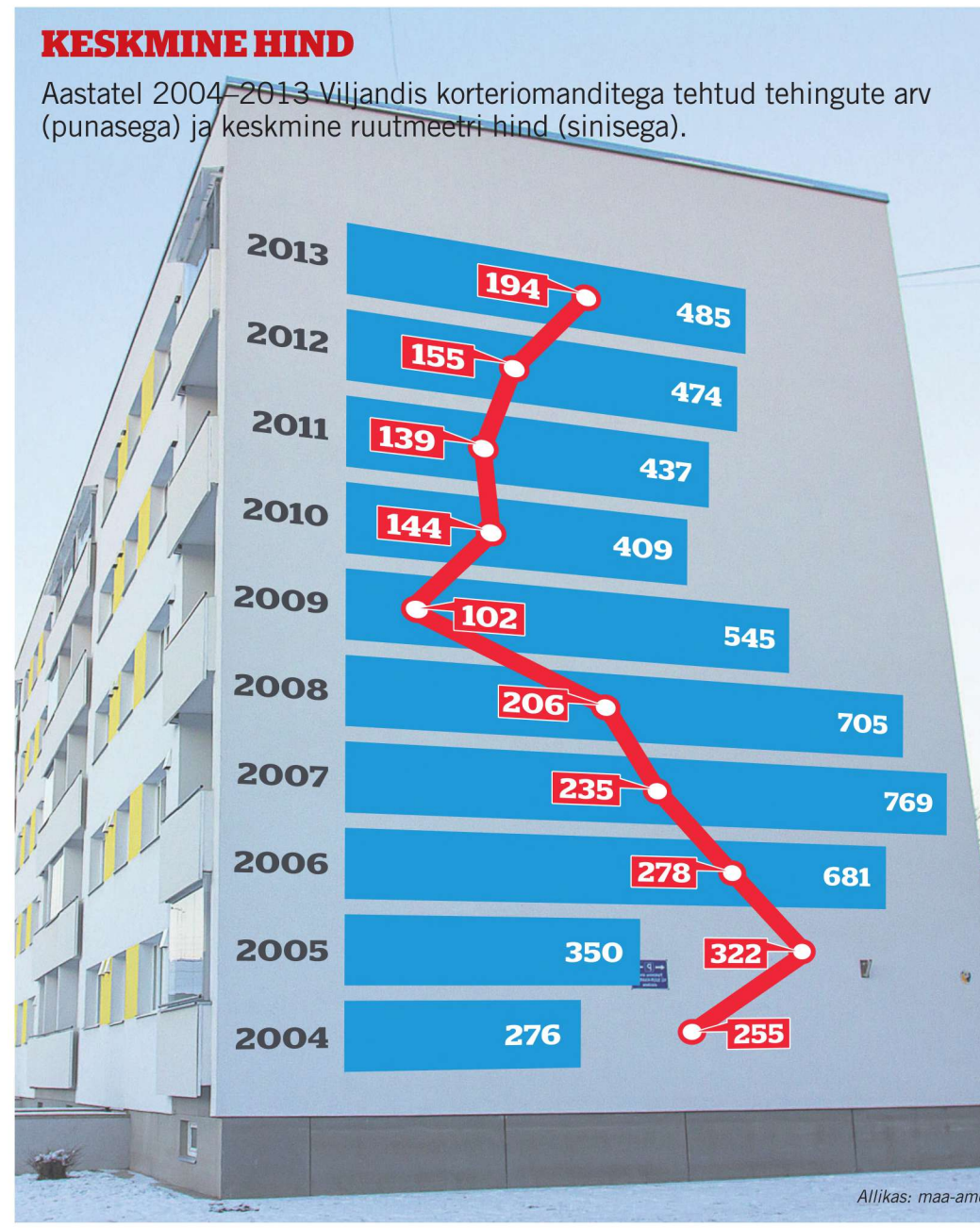

Odavaima ja kalleima korteri hinnavahe oli tuhandekordne

Kõige kallim korter müüdi maa-ameti andmeil mullu Viljandis 100 000 euroga, odavaim vahetas omanikku kõigest saja euro eest. Kalleim maja leidis uue peremehe 203 000 euro eest. Mullu osteti Viljandis 61 maja, mille keskmine hind oli 51 000 eurot. Ka näiteks 2007. aastal müüdi sama palju linnamaju, aga siis oli keskmine hind kolmandiku võrra kopsakam.

Eile portaalis kv.ee Viljandimaal pakutavaist korteritest maksis odavaim 1990 eurot. Selle raha eest võib soetada sanitaarremonti vajava kolmetoalise korteri Mõisaküla. Pakkumises olevatest korteritest kalleim oli Viljandis Tartu tänaval asuv 129 ruutmeetri suurune marmorpõranda ja 20-ruutmeetrise sauna eesruumiga eluase, mille eest küsitakse 153 000 eurot. Selle luksusliku korteri ruutmeetri hind on seega 1183 eurot, mis on väiksem, kui oli eelmisel aastal Tallinnas müüdud mis tahes korteri keskmine ruutmeetri hind. (Sakala)

PROJEKT

Meister soovib kultuuriakadeemiale kinkida hinnalise käsitöökitarri

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Pillimeister Riho Sinisalu soovib Hooandja projekti abiga koguda piisava summa, et valmistada neli akustilist *western*-kitarri ning need siis ära kinkida. Üks pillidest peaks leidma tee Viljandi kultuuriakadeemia muusikaosakonda.

Veel on põhjust ootusärevuses pöidlaid hoida Tallinna Georg Otsa nimelisel ning Kuressaare ja Jõhvi muusikakoolil.

Koole valides lähtus Sinisalu põhimõttest, et pillid satuksid sinna, kus neid väga vajatakse ja kus käsitööpille hinnata osatakse.

Viljandi kultuuriakadeemia muusikaosakonna juhataja Tuulike Kivestu pidas ettevõtmist igati kiiduväärseks. «Väga vähesed jõuavad endale osta käsitööpille ja see annaks tudengitele haruldase võimaluse tunda vahet ja tekitada võrdlusmoment tehasepilliga,» rääkis Kivestu. Ta avaldas lootust, et see õpetab meistri tööd hindama ning avardab alles kujuneva muusiku silmaringi.

Pill kui kunstiteos

Riho Sinisalu soovib kõik neli pilli teha ainult väga headest materjalidest. Paraku on need väga kallid, aga tänu projektile ei peaks ta materjalide pealt kokku hoidma.

Idee Hooandja abi kasutada tuli Sinisalul Torontos, kus ta muusikapoe kitarritehnikuna leiba teenis. «Mõtlesin, et see oleks hea võimalus tulevastel muusikutel harjutada väga headel pillidel,» põhjendas ta ning nentis, et peale on kasvamas andekas põlvkond noori, kellele ta saaks oma tööd tutvustada ja selle vastu huvi tekitada.

Tagasihoidlik Sinisalu end veel pillimeistriks ei pea. «Võib-olla 20–30 aasta pärast,» sõnas ta muheldes.

Sinisalu on töötanud kahe Austraalia ning ühe Uus-Meremaa kitarrimeistri juures ning muu hulgas valmistanud üheksa akustilist kitarri.

Film pani mõtte pähe

«Olin 13-aastane, kui nägin dokumentaalfilmi Estonia klaverite valmistamisest ja tundsin kohe, et tahan ise midagi sellist teha,» meenutas tallinlasest Riho Sinisalu. Et tema vanaisa oli tisler, oli puiduga nokitsemine iseenesestmõistetav.

Austraalias ja Uus-Meremaal pillitegemist õppinud Riho Sinisalu on muu hulgas valmistanud üheksa akustilist kitarri.

Oma esimesed pillid – ühe elektri- ja ühe klassikalise kitarri – tegi Sinisalu Soomes puidutehnoloogiat õppides. Need on tal seniajani alles. «Tean, et tegin väga palju vigu. Infot sai ju ainult internetist.» Kõik see andis meistri sõnul aga tõuke teemasse süveneda.

Sinisalu meelest on pillitegemine kõrgeim ja üllaim, mida puiduga üldse ette võtta saab. «Mind huvitas, mis annab kitarrile tema unikaalse heli. Olen praeguseks selle mõistmisele väga lähedal.»

Projekti õnnestudes loodab Sinisalu pillid valmis saada 12–18 kuuga. Kulminatsiooniks on planeeritud kontsert vastvalminud pillidel. Üles astuda on lubanud sellised tuntud muusikud nagu Mart Soo, Andre Maaker, Kristo Käo, Jaan Jaago, Jalmar Vabarna ja Nevil Blumberg. Seejärel antakse pillid pidulikult koolidele.

Suur osa Riho Sinisalu päevast möödub hubases töökojas. 2 × ERAKOGU

KOMMERTSTEKST

VIASAT

XXII taliolümpiamängude ametlik edastaja

Eestlased saavad vaadata taliolümpiamängude kõiki ülekandeid HD-pildis

Eestlastel avaneb esimest korda võimalus nautida olümpiamängude kõiki teleülekandeid HD-pildis. Sotši 2014. aasta taliolümpiamängude ametlik edastaja Viasat kannab olümpiamängud üle täies mahus.

Viasat on oma klientidele loonud seitse täiendavat Viasat Xtra (Viasat OS) HD-kanalit Sotši 2014. aasta taliolümpiamängude edastamiseks – kuus kanalit spordiülekanneteks ja ööpäevaringse olümpiauudiste kanali. 6.–23. veebruarini toimuvalt taliolümpialt jõuab nende kanalite vahendusel vaatajateni üle 1200 tunni HD-pildis ülekandeid, sealhulgas muljetavaldav ava- ja lõputseremoonia.

Parim HD-kogemus

Maailma juhtiva satelliitsideoperaatori SES-i äriarenduse osakonna juhataja Benny Norlingi sõnul on satelliit-TV HD-kvaliteedi tagamiseks parim TV-platvorm. Tänu headele tehnilistele omadustele on see HD-pildi edastamiseks digitaaltelevisioonist (IPTV) palju kindlam.

„Kui vaatate kodus IPTV vahendusel HD-kanalit ja otsustate samal ajal internetti minna või võrgu muid funktsioone kasutada, tuleb signaali jagada. See halvendab paratamatult pildi kvaliteeti. Satelliitsignaali need piirangud ei puuduta," lausus SES-i esindaja Benny Norling.

Eestlased hakkavad HD-d omaks võtma

SES korraldas 2013. aasta novembris Eestis HD-teemalise küsitluse. Selle tulemused näitavad, et HD muutub Eestis üha menukamaks: üle veerandi (28%) vastajatest väitis, et vaatavad kõrgresolutsioonis televisiooni (HDTV) sagedamini kui kaks aastat tagasi.

Alla poole (48%) riigi elanikkonnast mäletab, et on kunagi HDTV-d vaadanud, ning kolmandik elanikkonnast soovib HDTV-d vaadata. SES-i küsitluse järgi on 43% majapidamistest HDTV vaatamiseks sobiv teler juba olemas. Enamik inimesi soovib paremat pildikvaliteeti.

„Eestlased soovivad nautida kõrgresolutsioonis televisiooni ja meie ettevõte kui tasuliste telekanalite operaator on valmis seda pakkuma. Tahame aidata eestlastel enda jaoks HD-maailma avastada ning oleme seega tulnud välja eripakkumisega," lausus Viasat Eesti müügidirektor Erik Heinsaar.

Enneolematult hea HD-pakkumine

Kui hakkate nüüd Viasati kliendiks, saate HD-vastuvõtja ja HD-kanalite vaatamisõiguse kolmeks kuuks tasuta. Seitse täiendavat HD-kanalit toovad teieni Sotši taliolümpiamängude kõik võistlused ja uudised. Viasat Motor HD vahendusel saate vaadata HD-pildis muidki spordisündmusi ning kuumimad uudised jõuavad teieni Sky News HD kaudu. Lisaks pakume Eestis kõige rikkalikumas valikus HD-dokumentaalkanaleid: Viasat Explorer HD, Viasat History HD, Nat Geo Wild HD ja National Geographic HD.

HD-maailmaga ühinemine on lihtne – tuleb vaid Viasati kliendiks hakata. Hankige lisateavet aadressilt Viasat.ee, helistage numbril 16788 või külastage lähimat Viasati partneri esindust.

ESIMEES

Soomlane võitleb volikogus viljandlasi segava haisuga

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Tõenäoliselt tekkis enamikul viljandlastest küsimus «Kes see on?», kui nad mullu sügisel lugesid, et Isamaa ja Res Publica Liit seab Viljandis uueks volikogu esimehe kandidaadiks Harri Juhani Aaltoneni.

1993. aastal esimest korda Viljandisse sattunud soomlane Harri Juhani Aaltonen sidus end selle linnaga tihedalt kaks aastat hiljem, kui temast sai üks siinse tikuvabriku omanikke. 2010. aastast peab ta Viljandit oma kodulinnaks.

Mullu otsustas Aaltonen poliitikasse minna. Sügiseste valimiste järel Viljandi volikogu aseesimeheks seatud Aaltonen on praegu kõrgeimal poliitilisel ametikohal välismaalane Eesti valdades ja linnades.

Mis ajast te Viljandiga seotud olete?
Esimest korda tulin Eestisse 1992. aastal, kui Soomes oli lama ja ma jäin töötuks. Minu praegusel äripartneril Tarvo Mossil oli Kauppalehtis kuulutus, et ta tahab taburette müüa. Võtsin kuulutuse kaasa, helistasin ja tegimegi taburetiäri ära.

Et minu põhitöö oli põllumajandusmasinate müük, hakkasin neid Eestist Soome vahendama. Otsisime muudki, mida saaks siit Soome müüa, ja üks selline toode olid tuletikud.

Esimest korda tulin Viljandisse 1993. aastal. Tellisime oma logoga tikud. Leppisime kokku, et logo on punane. Saime tikud kätte lepingus ettenähtud ajast kolm nädalat hiljem ja logod olid sinised. Tegime uue tellimuse ja saime kollased logod.

Siis ütlesin Tarvole, et meil on kaks võimalust: kas lõpetame tikuäri ära või erastame tehase.

Ja siis ostsite tikuvabriku ära?
Minu äripartnerite arvates oli üsna loll mõte, et rahata mehed erastavad nii suure kombinaadi. Erastamine võttis meil 18 kuud.

Ostsime tegelikult Viljandi metsakombinaadi. Sellel oli kunagi ligi 100 korterit, mööblitehas, kinnistud kesklinnas ja metsaveoettevõte, aga need olid kõik ära müüdud ja järel ainult võlad. Meie pakkumine oli 1 Eesti kroon, aga et tagatisraha oli 10 000 krooni, pidime kavandatust 10 000 korda suurema pakkumise tegema.

Viljandi tikuvabriku suurim konkurent Swedish Match käis ka seda kombinaati vaatamas ja ütles, et tal ei ole seda vaja, sest see läheb niikuinii pankrotti.

Saite siis 1995. aastal endale tikuvabriku ja lisaks palju võlgu.
Jah. Me saime vabriku, mille põrandal pidi olema 200 ämbrit, et laest tilkuvat vett püüda – katus lasi täiega läbi. Meil oli selleks ajaks poolteist miljonit krooni ja hakkasime iga kuu kaotama 300 000 krooni, sest vabrik viis raha ainult välja.

Kui nüüd 20 aastat edasi hüpata, siis selgub, et kõik see on ikkagi asja ette läinud.
Meil ei olnud midagi karta, sest selle vaiba pealt kukkumine ei saanud eriti valus olla.

Vahepealsesse aega on jäänud otsus loobuda tikkude tootmisest ja hakata hoopis küünlaid valmistama. Tagantjärele vaadates oli see vist haruldaselt õige otsus?
Kui me poleks hakanud küünlaid valmistama, poleks siin mingit tehast. Nüüd teeme teeja õueküünlaid, tegelikult igasuguseid küünlaid.

Aastas valmistame 700 miljonit teeküünalt. Eesti turu suurus on maksimaalselt 15 miljonit ja Soome oma ehk 150 miljonit küünalt. Viljandis on kogu Euroopa küünlaärist 1,2 protsenti.

Õueküünlaid tegime mullu umbes kaheksa miljonit, aga neid müüakse ainult Skandinaaviasse. Põhjalas ja Baltikumis oleme kõige suurem küünlatehas. Firmas töötab aastas umbes 150 inimest, kelle keskmine palk on üle 800 euro.

Aga me alustasime seda kõike nullist.

Tikuvabriku erastasite 1995. aastal. Mis ajast võib teid pidada viljandlaseks?
See oli ehk neli aastat tagasi, kui ma päriselt siia kolisin. Varem jagasin aega Viljandi ja Salo vahel. Olin kolm nädalat siin ja kaks Soomes.

Soomes ei ole te poliitikas tegev olnud – ei ole kuulunud ühessegi volikokku või mõnda teise valitavasse organisse.
Ei ole.

Kust tuli siis mõte, et Viljandis tahaksite volikokku kuuluda?
Mulle on lapsest peale meeldinud ajalugu ja ühiskonnaõpetus. Kindlasti on aga üks suur põhjus selles, et mul on praegu pisut rohkem aega kui varem. Äri vajab mind küll iga päev, aga mitte kaheksa tundi päevas.

Teine asi on see, et olen Viljandist ja viljandlastelt väga palju saanud ning kui mul on midagi vastu anda, siis tahan seda teha.

Volikogul saab varsti täis sada päeva ja võib hakata esimesi vilju ootama. Mida teie tahaksite esimese asjana ära teha?
Mulle on kõige lähedasem haisuprobleem. Niipalju kui ma praegu olen aru saanud, pole selle mure lahendamine isegi mitte raha taga. See muda, mis sealt reoveepuhastist tuleb, ei lõhna. See lõhnab siis, kui hakkab mädanema.

Minu arvates tuleks see kohe puhastist võtmise järel vedada kuhugi metsa, kus seda siis käidelda nii nagu praegu Veevärgi territooriumil.

Et siis haiseks seal.
Jah, et haiseks seal.

Mida te praeguseks teinud olete, et hais linnast kaoks?
Mind on valitud ka Viljandi Veevärgi nõukokku, aga meie esimene koosolek oli alles 3. jaanuaril. Siis sain oma üllatuseks aru, et lahendus ei olegi niivõrd rahas kinni. Muda vedamine kuhugi 10–20 kilomeetri kaugusele maksaks vähem, kui praegu kulub kemikaali peale.

Kas tuleval suvel on mingit muudatust oodata?
Sel suvel saan lubada, et haisu on enam-vähem sama palju kui varemgi. Kindlasti ei suuda me nii kiiresti midagi teha ja see kemikaal, mida praegu kasutakse, ei anna soovitud tulemust.

Viljandi Veevärk ja Viljandi linn üksi ei saa selle probleemiga hakkama. Küsimus on selles, kas suudame laiemalt koostööd teha. Linn on oma pindalalt nii väike, et meil ei ole seda muda kuhugi panna. See peab metsa minema.

Nii et on vaja leida see koht, kuhu vedada?
Jah. Ei ole imenippe, kuidas seda haisu maasikalõhnaks muuta.

Teid on valitud volikogu aseesimeheks. Sellel ametikohal on vaja hästi osata keelt, milles töö käib. Aktsendi järgi võiks esimese hooga arvata, et olete saarlane. Kas eesti keel on teil hästi käes?
Tegelikult ei ole, aga kui me 1995. aastal tehase erastasime, sai kohe selgeks, et ühel soomlasel on mõistlikum selgeks õppida eesti keel kui 300 eestlasel soome keel. Mul on eesti keele vastu huvi olnud. Õppinud ma seda otseselt ei ole.

Volikogus olen saanud selgeks väga palju uusi eesti sõnu, selliseid, mis on just seadustes.

Olete ka ise pidanud juba volikogu juhtima. Kuidas hakkama saite?
Volikogu liikmed ütlesid, et väga hästi.

Olen jälginud uue volikogu istungeid ja pean ütlema, et nii vihast väitlust pole Viljandi poliitikas ammu olnud. Kui varem kestis istung ehk tunni, siis nüüd võib see venida nelja tunni pikkuseks ja opositsioon võtab kõik ülipõhjalikult läbi. Kuidas selliseid istungeid juhtida on?
Kõige huvitavam on see, et olen vaadanud varasemaid istungeid ja üritanud seda stiili kopeerida. Nüüd on aga välja tulnud, et see pole päris õige. Kriitika on tulnud nende suust, keda meie oleme üritanud ahvida. Järelikult on varasemad kaheksa aastat volikogu valesti juhitud.

Kriitika ise on alati teretulnud. Kui me tõesti tahame avatumat juhtimist, siis sellega käib kriitika kaasas.

Mõtleme korraks ka alanud aastale. Peate esimest korda eelarvet vaatama pilguga, et selle raha eest tuleb teil endal midagi ära teha. Millise mulje eelarve jätab?
Fakt on see, et linnal raha nagu polegi. Igale poole on seda liiga vähe. Ei mõisteta, et kui nõutakse linnalt näiteks 5000 eurot, tuleb see summa kelleltki teiselt ära võtta või tekitada lisatulu. Minu põhimõte on aga see, et raha ei tohiks kulutada enne, kui see on käes.

Raha on ju vähem kui varasematel aastatel. Sakala prognoos on, et 2014. aasta kujuneb Viljandi arengus üheks kümne aasta kehvemaks, sest eurofondid tänavu veel ei avane ning oma raha sisuliselt ei ole. Milliseks kujuneb aasta teie arvates?
Kui võtame majanduslikult, siis tõesti on raha vähem. Areng oleks juba see, kui püsiksime samas kohas. Meie hüppelaud tulevikuks saab aga olla koostöö, lahtiste kaartidega mängimine ja oma ego allasurumine. Näiteks koostöö vallaga. Nii leiaksime lahendusi, kuidas teenuste tase ei langeks, aga kuluks vähem raha.

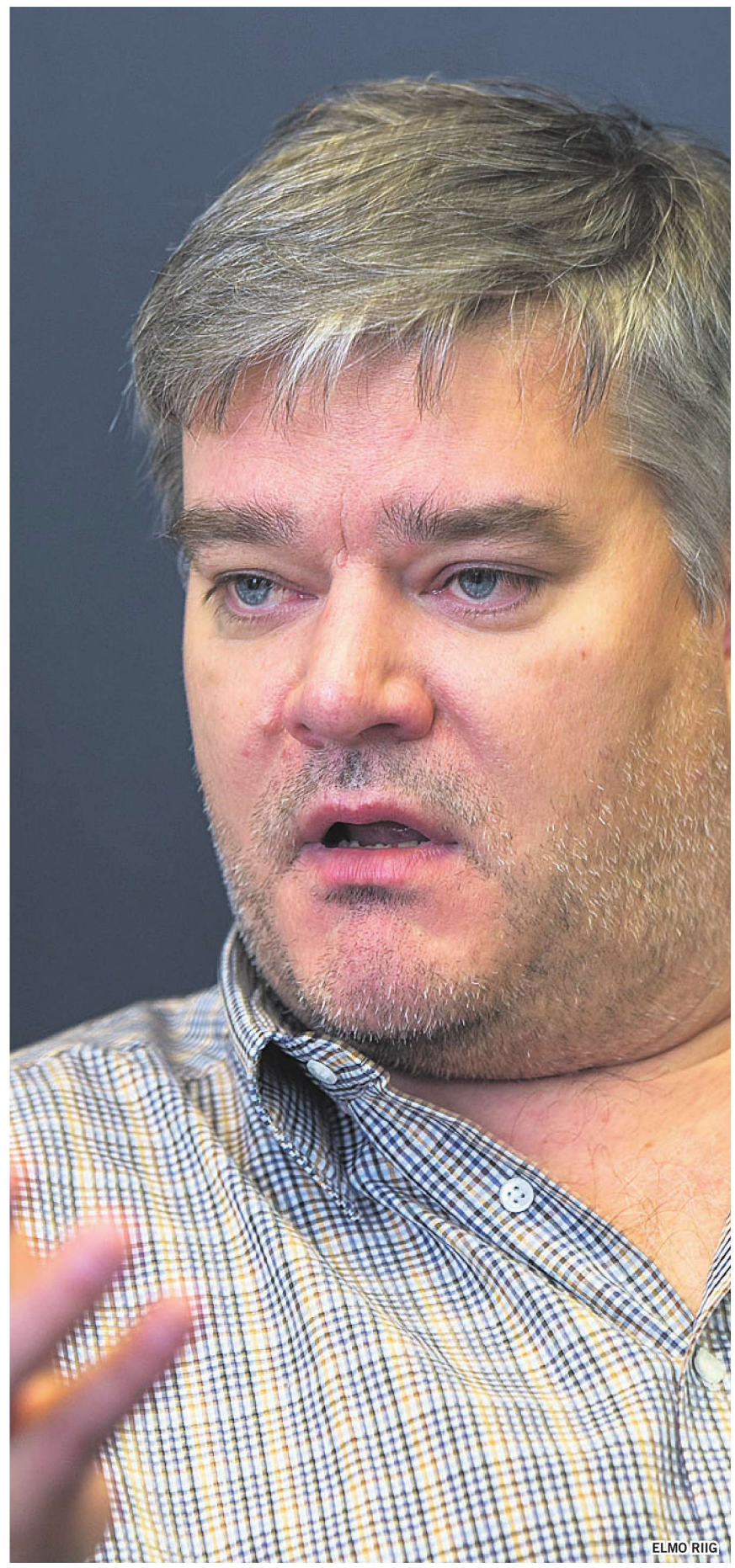
ELMO RIIG

Neli aastat tagasi Viljandisse kolinud Skandinaavia ja Baltimaade suurima küünlavabriku omanik Harri Juhani Aaltonen on aidanud ettevõttel areneda nii kaugele, et see ei vaja enam tema pidevat kohalolekut. Seega otsustas ta vaba aega kasutada siinses poliitikas kaasa lüües.

TAUST

Harri Juhani Aaltonen on 46-aastane Soome kodanik, Viljandi küünlavabriku Hansa Candle üks omanikke ning projektijuht.

- Pärast suve lõpul lahvatanud hansaskandaali nimetas Isamaa ja Res Publica Liit ta Viljandi volikogu esimehe kandidaadiks.
- Valimistel kogus Aaltonen 103 häält.
- Esimesel volikogu istungil valiti ta Viljandi linnavolikogu aseesimeheks.
- Ta on kõrgeimal positsioonil olev välismaalane Eesti omavalitsuste volikogudes.

Allikas: Sakala

TEEMAD

Toimetaja TIINA SARV, 433 0047, tiina.sarv@ajaleht.ee

19. I

Homme, 19. jaanuaril kell 17 etendub Viljandi Jaani kirikus liturgiline draama «Taanieli mäng».

TEATRIFESTIVAL

On vaid üks häda: kõik tahavad mängida!

JAAN URVET
vabakutseline lavastaja

Niimoodi parafraseerides Ardi Liivese sõnu Salme teatri lavastusest «Need kauged ajad», kus innukad matsilapsed tahavad mõisaõues «Tasujat» mängida, saaks igati sobiva pealkirja ka loole eestlaste teatrimänguihast.

Suur teatritegemise soov ilmnes taas ka üleriigilisel, 13. harrastusteatrite festivalil läinud nädalavahetusel Viljandis. Teatripeo 13 esinejat valis 29 kandidaadi hulgast välja VAT teatri kunstiline juht Aare Toikka.

Mis mäng see on, mida me mängime?

Sakala keskuse saal oli igati sobiv Friedrich Dürrenmatti «Romulus Suurele» (Seasaare näitemängu selts, lavastus ja kujundus Ain Saviauk). Lavakujundus, kostüümid, grimm – kõik tekitas põnevat ootust.

Maailmakuulsa Šveitsi dramaturgi 1949. aastal valminud näidendi tegevus leiab aset 476. aastal ühe ööpäeva jooksul. Autor ise on nimetanud oma teksti ebaajalooliseks komöödiaks. Teadmine, et enne «Romulus Suurt» oli Dürrenmatt loonud sketše Šveitsi kuulsale antinatsistlikule Cabaret Cornichonile, näitab kätte teeotsa «Romuluse Suure» vastuvõtuks.

Et olin kaugetel aegadel näinud Romulust mängimas Jüri Järvetit koos Aino Talvi ja teiste Draamateatri korüfeedega, võtsid Saviaugu valik ja viljandlastest trupi lavastajaga kaasatulek päris tummaks. Aga kus siis veel proovida, kui mitte vabatrupis? Trupis, kus ollakse sõltumatud kassaplaanist ja mängukavast. Harrastusteater võiks olla märksa enam riskijulge katselabor.

Dürrenmattiga riskitakse alati. Pole siis ime, kui punastel aegadel, mil Rooma impeeriumi võrreldi kommunistliku korraga, kanti ta keelatud autorite nimistusse. Dürrenmatt inspireerib sedavõrd ajusid pingutama, et leidnud vihjeid kodumaisele poliitkorrale, avastad end ka ise vaatajana kontseptsiooni loomas.

Kommunistliku kapitalismi tont liikus ringi viljandlaste «Romuluseski». Nii nagu ülimenukas ja intrigeeriv «Tujurikkuja» kompab vaataja vastuvõtu piire, võiks ka Dürrenmatti võimas näidend kasvada praegust poliitilist olukorda naeruvääristavaks looks. Nähtud lavastuses muutus teemade ja suhete keerukus aga ületamatuks ning mingil hetkel kadus side tegijate ja vaatajate vahel.

Kindlasti oli «Romulus Suure» ettevalmistamine ja publiku mõtte kaasamine kogu trupile ülihariv ja edasiviiv. Just seetõttu, aga ka riskijulguse eest teen trupile ja lavastajale sügava kummarduse.

Mis maailm see on, mille me loome?

Ivan Võrõpajevi «Pantelei Karmanovi sententsid» (Ranna-Viru rahvateater, tõlkija ja lavastaja Tiit Alte) oli oma ususes, lihtsuses ja ambitsioonituses sedavõrd nauditav, et tõstis ootused kogu festivali suhtes eriti kõrgeks.

Alte on jõudnud tasemele, kus tema lavale seatud tekstid muutuvad otsekui isemängivaks. Kui mõte selge, asetuvad just nagu iseenesest loogiliselt paika kujundus, lavastuses tähtsat rolli mängiv ja dialoogi hoidev videopilt, helikujundus ning osatäitmised. Küllap tähendabki see kõik, et tegijad teavad, mis maailm see on, mida nad loovad, nagu nad teavad, mida see maailm meile jutustada tahab. Kuratlikult lihtne ja ometi iga loojatrupi ihalus.

Tiit Altel õnnestus koos näitlejate Kaido Veski ja Uno Trummiga mõttetegevuse ühine visualiseerimine hiilgavalt.

Mis tõde see on, mida me kuulutame?

August Kitzberg oleks 101 aastat tagasi otsekui rahajumala valitsemisaega ette näinud. Mis sellest, et Saaremaa rahvateatri «Kauka jumalas» (lavastaja Väino Uibo) kanti sajanditaguseid takupükse ja mängiti rahvalugusid – see kõnetas meid. Ehkki Kitzbergi mammona ja raha jumaldamise lugu on tuntud-teatud, mõjus see taas hoiatava meeldetuletusena. Rahast on saanud staatuse küsimus.

«Kauka jumalat» ilma Mogri Märdita mõjuvaks mängida ei õnnestu. Selle rolli pakkumine Peeter Jürgensile Ugalast oli hea mõte – mitte ainult loo mõjuvamaks muutmist, vaid ka isetegevuslasest näitlejate kaasatõmbamist ja neile eeskuju pakkumist silmas pidades.

Suurepärases vormis Jürgens suutis head lavatempot hoides tunnetada sobivat vahemaad ega jooksnud oma profitasemega teistest kaugele ette. Ja kui ta rolliloogikast tulenevalt dramaatilisi hüppeid tegigi, ei tahtnud mitteproffidest partnerid temast maha jääda.

Võimaluse korral tuleb julgelt professionaale kaasata. Kui riigiteatris enam suurt koormust pole, aitab koostöö amatööridega kutselisi näitlejaid end vormis hoida ja kui veab, saab nii mõnegi unistuste rolli ära mängida.

Miks just täna, siin ja praegu?

Peaaegu igal arutelul rõhutati laval tegutsemise tähtsust. Kindlasti ei saa selleks pidada vaid ringitrampimist. Hoopis mõjuvam on vahel selgelt tajutav mõttetegevus. Seda tõestas Küllike Veede «Puudutamata» (Salme vallateater, lavastaja Maire Sillavee) Viljandi-etendus. Tänu samastumishetkile oli see üks festivali emotsionaalseid tippe.

Isa ei tea, et tal on poeg. Poeg ei tea oma isast midagi. Mõlemad tunnevad suurt kohtumissoovi. Kas elu annab neile selle võimaluse? Lavalooga haakusid paralleelpildid suureks kasvamisest ja isa olemisest.

Samastumishetkede tõttu jõudis saarlaste kahemehelugu isa ja poja Meelis ja Karl Juhandi koosmängus katarsiseni. Braavo!

Erki Aule «Limonaadi Ets» (See teater, lavastaja Erki Aule) pani saali naerust vappuma. Oli ka põhjust. Haapsalu nõukogudeaegse limonaaditsehhi legendaarsed juhtumised mängiti sedavõrd markantselt ja detailirohkelt elavaks, et äratundmisrõõmu jagus vist igale vaatajale ning nooremadki said tänu situatsioonikoomikale ja värvikatele tegelastele oma naerulaksu kätte.

Gerda Raidla targa näitlejajoonisega loodud sekretär on võrreldav hea komöödiateksti esitusega kutselises teatris. See teatris võlusid ka täpsed misanstseenid, mis rõhutasid tegelaste omavahelisi suhteid ning olid tekstist sageli palju kõnekamadki.

Kaido Veski võidulavastuses «Pantelei Karmanovi sententsid», mis võlus nii publikut kui ka žüriid oma vahetuse ja lihtsusega. ELMO RIIG

Stseen Seasaare näitemängu seltsi etendusest «Romulus Suur» MARI LEMBER

Millist muutust me taotleme?

Nägime kalleid ja rikkalikke lavakujundusi ning ühetoolilugusid. Palju oli ka kahemehetükke. Aga kui kohaliku (isetegevusliku) repertuaariteatri tegijad just seda välist väärtustavad ja lavastuse eelarve võimaldab, jäägu neile see õigus.

Paraku suudab laval olevale õige sisu ja väärtuse anda vaid näitleja. Populaarne täisvalgus vaesustab endiselt nii lavaruumi kui näitlejate maagilist tegutsemist. Heas harrastusteatris domineerib välise hiilguse asemel mõttesära. Elamusi pakkusid lavastused, milles tulid esile üllatavate ja ootamatute mõttekäikudega lavastajad ning tarkade mõtteliikumistega näitlejad.

Teatririt uaali võiks olla tunduvalt rohkem pigem meie harrastusteatrite tähenduslikus mõtlemises, mitte väliselt päris teater olla tahtmises.

Festivali tõelised pärlid olid ettefilmitud tutvustused, milles lapsed püüdsid ära arvata trupi asukohta ja lavastuse sisu. Need olid siirad ja vahetud ning pakkusid mõttetööd. Tänu selle eest Romet Koserile. Tema juhtis säravalt ka kogu festivalikava.

Seekordne festivalikoha valik oli ideaalne: etenduspaigad olid head ja ka kõik muu vajalik (söögikohad, bussijaam, poed, majutuskohad) asus läheduses.

Žürii töötas koosseisus Garmen Tabor, Andrus Vaarik, Madis Kolk ja Jaanus Laagriküll. Nende arvamuste ja tunnustustega ühinen ma sajaprotsendiliselt.

Harrastusteatri piiratuse või avaruse hindamiseks on üks mõõdupuu: kuidas tunneb ennast meie amatöörteatrite kogukonnas andekas tegija. Kui mõtlevad inimesed ei mõista päris hästi neid põhimõtteid, mille alusel riigi tippfestivalile lavastusi valitakse, võibki taseme näitajaks kujuneda vaid festivalile pääsemine.

Jah, festivalile pääsemine peaks jääma eesmärgiks, kuid sel juhul võiks ürituse mängukava koostada üksnes pärlitest.

Kindlasti esindavad ka seekordsed tehispärlid eksisteerivaid mängulaade kogu nende paljususes. Festival kui parima esiletooja väärtustab nii meie harrastusteatrite mainet kui tegijate eneseteadvust.

AUHINNATUD

Harrastusteatrite festivalil tunnustati parimaid.

- *Grand prix*' võitis Ranna-Viru rahvateater lavastusega «Pantelei Karmanovi sententsid».
- Viljandlastest said näitlejapreemia Ane Purgas Seasaare näitemängu seltsist ja Saaremaa rahvateatris kaasa teinud Peeter Jürgens.

Allikas: Eesti harrastusteatrite liit

LEMMIK

Pikk ja sirge mees, lõõts käes

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Margus Põldsepp armastab arhiivides vanu lugusid otsimas käia. Samas on tema enda kohta liikvel kümneid ja kümneid lugusid. Näib, et teda on jagunud kõikjale.

Parim sõber Sulev Salm usub, et Põldsepa seiklustest saaks rahumeeli valmis Mihkel Raua bestselleri «Musta pori näkku» laadse teose. Minu tutvus Margus Põldsepaga sai alguse nii umbes aastal 1988, suvel, kui olime pundi sõpradega sisenenud ühte Tallinna ühiselamusse arusaamatuste vältimiseks teise korruse akna kaudu. Tuba oli tulvil tubakasuitsu ja huvitavat rahvast. Nurgas voodil lamaskles haaknõelu täis pikitud pintsakus ulja oleku ja turris juustega noormees ning tinistas kitarri. «Põldsepp,» tutvustas keegi.

Peagi tuli tollest majast kiirendatud korras tuldud teed pidi lahkuda, sest koridoris puhkenud ja pikaleveninud kaklus oli kaasa lööma meelitanud miilitsakooli kursandid.

Järgmisel korral trehvasime mõned head aastad hiljem juba Viljandis, kultuurikolledži praeguseks lammutatud ühiselamus. Tuba oli tulvil tubakasuitsu ja huvitavat rahvast. Nurgas voodil lamaskles ulja oleku ja turris juustega, kuidagi tuttav noormees, kes tõmbas lõõtsa ja laulis täiest kõrist kaasa. Põldsepp!

«Ma ei teadnudki, et sa lõõtsa ka oskad mängida,» imestas keegi. «Ma ise ka ei teadnud,» lausus Põldsepp rõõmsalt.

Nukid verele

Üheksakümnendatel oli pisitasa populaarsust koguvatel Untsakatel juba päris palju esinemisi. Ajad olid, nagu nad olid: võimendust enamasti polnud ja kohale sõideti nii mõnigi kord liinibussiga.

«Võimenduseta peol mängida pole kerge, esinemised olid ka väga pikad,» nendib Sulev Salm. «Alati leidus aga mõni külamees, kes ööseks enda juurde kutsus. Laud oli kaetud ja eks napsi pakutud ka. Söödijoodi ja peagi heitsid rampväsinud pillimehed magama. Hommikul, kui ärgati, kostis teisest toast rõõmsat pillimängu ja laulu. Põldsepp polnud magama jõudnudki!»

Margus Põldsepp on tuntud selle poolest, et oskab pilli mängida enam-vähem igas asendis. Tuttavad teavad rääkida, et lõõtsa on ta vahel kaasa võtnud isegi saunalavale. Ja kui ta kord juba mängima kukub, ei siis lõppu näha ole. On siiski teada juhtumeid, et Põldsepp on viimaks vastu hommikut väsimusest unele suikunud, pill kõhu peal, käed kenasti rihmadest läbi. Siis piisab aga üldjuhul väikesest müksust ning mees avab silmad, kogub end kiiresti ja mängib reipalt edasi.

Kui pikalt on Põldsepp kõige kauem jutti pilli mänginud, selle kohta usaldusväärsed andmed puuduvad. «Ta mängib ikka hommikuni välja ja nukid verele,» ütleb kunagine kooliõde Viljandi kultuurikolledži päevilt ja ansamblikaaslane Alle-aast Piret Aus. «Mingil ajal olid tal pillirihmad väga räbalad ja hakkasid käe pealt hõõruma. Siis kasutas ta selliseid käesidemeid, nagu on poksijatel. Nii ei pääsenud rihm õrnale nahale haiget tegema ja sai rahulikult edasi mängida.»

Esimestel Viljandi folgifestivalidel oli vabalava eriti vaba. Ööpäev läbi avatud, mingeid traataedu ega turvamehi polnud. Ausil on selgelt meeles üks koidik sellest toredast ajast. «Päike hakkas just tõusma, aga Põldsepp ja Julius Vilumets olid raekoja pargis endiselt laval ning tõmbasid pilli.»

Olen soo

Tegus Põldsepp on osalenud ka mitmes Ugala lavastuses. Kord oldi «Kroonu onuga» Vargamäel. Pärast etendust oli teatrirahvale korraldatud rabamatk mööda laudteed.

«Loomulikult oli Põldsepal pill kaasas,» meenutab tollal Ugalas ametis olnud Gert Kiiler. «Ta mängis Jääääre pala «Olen soo». Mängis ja mängis ja mängis ning paistis, et jääbki mängima. Erandiks oli ainult üks hetk, kui ta astus rajast kogemata mööda ja kukkus sohu. Kostis plumps! ja tekkis vaikus. Mõne hetke pärast oli kuulda kummiku mudast väljatõmbamise heli. Põldsepp ronis rajale tagasi ja lugu läks edasi.»

Viljandi tuntud ettevõtja Tauno Tuula ja Margus Põldsepp olid aastaid naabrimehed. Päevselge on, et kui kaks nii värvikat isikut satuvad kõrvuti elama, ei jää ka värvikad lood tulemata. Ilmselt nende kõige kuulsama ühise loo kangelanna on üks truudusetu tütarlaps sadamakõrtsist.

«Sellega oli nii, et Margus käis kunagi üheksakümnendate algul ringi ja otsis mõnda eriti kuuma laulu,» jutustab Tuula. «Ütlesin, et mul ühed laulusõnad on. Hakkasingi ette lugema, et «oli suvepäev nii soe ja taevas pilveta, end me purjek seadis kodurannalt lahkuma».» (Vahemärkusena olgu öeldud, et Tuula on tuttavate ringis tuntud oma fenomenaalse laulusõnamälu poolest. Ta suudab peast vabalt tsiteerida vähemalt sadat laulu.)

«Põldsepp kuulas, talle meeldis. Küsis, kas viis ka on,» kõneleb Tuula. «Oli küll. Laulsin talle ühe korra, siis teise, kolmanda, neljanda ja lõpuks viienda korra ka. Põldsepp kuulas ja kuulas, viskas lõpuks pilli nurka ning käratas: «Kurat, viis korda laulsid ja viiel erineval viisil!»»

Tuula mäletas, et malevapäevil laulis seda laulu mees nimega Peeter Panov. Helistas siis Panovile ja ulatas toru Põldsepale. Panov laulis loo ette, Põldsepp kuulas teraselt ja jättis meelde. Kuu aega hiljem sai sellest Untsakate hitt «Truudusetu Julia».

Anttila tegevjuht Tuula ja ansambel Untsakad on aga seotud ka ühe tähelepanuväärse rekordiga, mida pole ette näidata ühelgi teisel kodumaisel artistil. Nimelt hakkas kümneaastaseks saanud Anttila aastal 2004 oma kauba tellijatest sünnipäevalastele kinkima Untsakate muusikaga CD-sid. Põldsepp valis plaadile lood, pidades silmas levinumaid soove ja erisuguseid maitseid. Oli valsse, oli reipaid palasid ja sekka ka mõni eriti südamlik.

«See on siiamaani raudselt kõige suurema tiraažiga Eesti plaat,» arvab Tuula. «Seda tehti 240 000 eksemplari, kujutad ette. Mul on isegi veel mõni alles.»

Eriline õhtu

Kord esines Margus Põldsepp koos Sulev Salmiga Tartus Püssirohukeldris. Mäng läbi, istuti lauda. Paistis, et kõik läheb nii nagu ikka: laua ümber kogunes sumisema tavapärane seltskond fänne. Ometi juhtus sel õhtul midagi erilist.

«Põldsepp sosistas mulle järsku, et vaata, kui ilus tüdruk seal eemal istub, ma õige lähen ja uurin,» meenutab Salm. «Olin ikka väga imestunud. Ta polnud kunagi naisi taga ajanud, pigem oli olukord vastupidine.»

Pärast sõidutati tütarlaps kenasti ühiselamusse ära, aga ega lugu sellega läbi olnud.

«Margus helistas mulle järgmisel päeval ja küsis, kuidas küll seda piigat jälle üles leida. Ütlesin siis, et milles küsimus: lähed lihtsalt ühikasse kohale ja hakkad toast number üks pihta.»

Vaevalt Salm seda aimata oskas, aga selgus, et täpselt niimoodi Põldsepp tegigi. Ja leidis tüdruku üles. Temast sai Põldsepa kaasa Liina.

Margus Põldsepp on hinnatud nii teismeliste kui pensionäride hulgas. See pole just tavaline kombinatsioon. Vana sõber Ando Kiviberg aga arvab, et põhjusi pole teab kui keeruline leida.

«Põldsepp on hästi siiras ja kõike, mida ette võtab, teeb kirega,» räägib ta. «Loomult on ta väga heatahtlik inimene. Tema väljendusrikkus ja omapärane esituslaad on lihtsalt fenomenaalsed.»

Kiviberg lisab, et kui ta ise veel omal ajal muusikuna leiba teenis, meeldis talle väga Põldsepaga koos pilli mängida. See oli alati ettearvamatu, kuid kindla peale põnev ja värskeid ideid pakkuv tegevus.

Kõik Põldsepa tuttavad ütlevad nagu ühest suust, et väga tänuväärne on see, et noorpõlves kõva pulli- ja pillimehena legendaarseks saanud Põldsepp on nüüd suure osa oma tohutust energiast ja oskustest pühendanud noortele.

«See, et ta avastas endas laste õpetamise oskuse, oli mulle mõnes mõttes üllatus,» tunnistab Tauno Tuula. «Kes oleks võinud arvata, et tema *show*'mehelikkuse kõrval kõik see olemas on. Võimalik, et ta ei teadnud sellest isegi, enne kui lapsi õpetama hakkas. Nüüd on aga juba väga palju neid, kel on olnud õnn sellest osa saada.»

PÕLDSEPA LOOD

- Tulnud kord Põldsepp koidu aegu mängult. Varisenud ühiselamus reformvoodile magama, ülikond seljas, kingad jalas. Ärganud hommikul üles, vaadanud ennast ning pomisenud murelikult, et ega enam madalamale langeda saa. Siis kostnud kõva mürts. Mees olla koos voodipõhjaga põrandale prantsatanud.
- «Sul on mantel tolmune!» tehtud kord Põldsepale märkus. «See ongi tolmumantel,» õiendanud too.
- Mingil ajal käinud Põldsepp ringi, arstist emalt saadud kohver vitamiinipurkidest pungil. Reisidel pakkunud ta vitamiine ka teistele, toonitades rangelt, et üle kahe tableti ei tohi mingil juhul võtta. Ise kallanud neid aga peoga suhu.
- Sõitnud kord Põldsepp autoga kino ette. Lasknud klaasi alla, aga silm ei olnud ikkagi filmitutvustust lugeda seletanud. Tulnud siis masinast välja, teinud umbes neli sammu ja torisenud: «No ei salli matkamist.»
- Põldsepale ei ole huvitaval kombel hüüdnimed külge hakanud, välja arvatud üks: Lõõts Zeppelin.

Allikas: Põldsepa sõbrad ja tuttavad

Viimastel nädalavahetustel on Margus Põldsepal tulnud käia mitmesuguste preemiate järel.

ELMO RIIG

KASUEMA

Oma tuba on lapse rahunemise koht

KAIE MÖLTER
kaie.molter@ajaleht.ee

«Meil on lihtsalt üks suur pere, kes elab tavalist elu,» ütleb Ly Sova, kuue vanemliku hooleta jäänud lapse kasuema.

Esimene hoolealune tuli tema perre kuueaastasena, on saanud nüüd üheksateistkümneaastaseks ja valmistub iseseisvaks eluks.

Eripedagoogi haridusega naise enda lapsed on suured ja kodust läinud. Majas on ruumi ja temal jätkub tahet väikseid väänikuid kasvatada.

«Olen eluaeg lastega tegelnud ega kujuta ette, et majas poleks lapsi,» tunnistab ka teisi kasuperesid nõu ja jõuga abistav Ly Sova.

Viljandimaa kasupered on koondunud kolmteist aastat tagasi loodud mittetulundusühingusse ja algusest peale on selle tegevust juhtinud tema. Samuti kuulub ta kümme aastat tagasi loodud Eesti kasuperede liidu juhatusse.

> **Lapsed saavad täisealiseks ja kasvavad perest välja, uusi aga juurde ei anta.**

Kasupered vajavad sageli juriidilist abi dokumentide vormistamisel või nõuavad lahendamist bioloogiliste vanematega tekkinud lahkhelid. Ly Sova ütleb, et ega igale küsimusele tal vastust ole, küll aga oskab ta abivajaja suunata edasi teadjamate poole.

Lõhutud hinged

Lastekodutööle sattus Ly Sova oma sõnul juhuslikult: tuttav kutsus. Emata-isata või ka ainult vanemliku hooleta jäänud laste eest hoolitsemine kujunes aga tema elustiiliks. Kui oma järeltulijad kooli lõpetasid, omandas ta eripedagoogi kutse.

Ly Sova räägib, et osa vanemaid, kelle lapsed on hooletusse jäänud, aeg-ajalt justkui virguvad letargiast. Neil hetkedel annavad nad suuri lubadusi ning võivad luua laste kujutlusse pilte nende ühisest imetoredast elust. Kahjuks jäävad säärased lubadused ainult lugudeks, mis lõhuvad väikese inimese hinge ja valmistavad sügavat pettumust.

Kui palju peaks kasuperes sirguv laps teadma oma pärisvanematest, sõltub Sova arvates temast endast: kui laps küsib, tuleb talle kindlasti rääkida. Siis on juba tema enda valik, kui palju ta soovib veel teada, kas ta tahab kohtuda...

Ühte ei mahu

Neli aastat tagasi Ly Sova kasulasteks saanud põngerjatest käivad pooled koolis, pooled veel lasteaias. Vanim tuleb koju nädalavahetusteks, sest õpib kodust eemal ja elab koolipäevil õpilaskodus.

«Vanemal lapsel on tugevalt juurdunud karja juhi instinkt – tundis ta ju eelmises kodus, kuueaastasena, vastutust õdede ja vendade elu eest, kui käis talvel neile toitu otsimas ning teiselt korruselt alla hüppas, et väiksematele abi kutsuda. Tema kasvatusvõtted on aga üsna julmad,» põhjendab kasuema, miks lapsed eri koolides õpivad. Kui laste koos olles erimeelsuste lahendamine tuliseks läheb, tuleb kõige ägedamatel minna oma tuppa rahunema.

Kasuema jutustab, et praegu on nende elus üsna tore aeg: vana taak on lahustunud ja puberteediiga pole veel saabunud. Kui lapsed neli aastat tagasi perre tulid, olid nad nagu loomakesed. Haukusid, niutsusid ja pissisid nurka. Viieaastane piiga kartis pliiatsit ega julgenud seda peos hoida, söögiriistu ei kasutanud keegi ja liisaks oli ema õpetanud neid varastama.

Kasuema rõõmustab, et näppamiskombest on lapsed võõrutatud ning rõivaste, hügieeni- ja joonistusvahendite otstarve on kah selgeks saanud. Rõõmu valmistab seegi, et hoolimata esialgsest trotsist «Meie peres ei pidanud nii rääkima!» on mõisted tere, aitäh ja palun viimaks kasvandike sõnavarasse kinnistunud.

«Häid lambaid mahub ühte lauta palju,» naerab Ly Sova, kui jutustab perede vastastikustest külaskäikudest. Viimati imetleti ühe pere uut maja Sürgaveres. Lapsed harjutavad majaehitust klotsidega.

2 × ELMO RIIG

Ly Sova on vanemliku hooleta jäänud laste eest hoolitsenud üheksateist aastat. Tema juures on lühemat või pikemat aega elanud üheksa last.

Ly Sova ütleb, et selles töös on kõige enam tarvis läinud järjepidevust ja kannatlikku meelt. Kui esimestel aastatel oli bussisõit üsna närvesöövettevõtmine, siis nüüd suudavad lapsed ühissõidukis end talutavalt ülal pidada ning kasuema viib neid sageli teatrisse ja kinno.

Lapsed on vahvad

Ly Sova räägib, et seinale kinnitatud graafikust võib igaüks näha, kelle kord on kartuleid koorida ja kelle kord nõusid pesta, kes peseb köögi põranda ja nõnda edasi. «Ülesanded on kõigi vahel jagatud ja keegi ei jää tööta. Mõni suurem vahel toriseb natuke, aga kõik saavad aru, mis teha tuleb.»

Nädalalõppudel on lapsed kodus ja aega on küll: saab mängida ja multikaid vaadata. Ema peseb pesu ja koristab nagu paljudes teisteski peredes. Pannkoogihõng hõljub ümber maja – lapsed küpsetavad, sest kõik armastavad kooke ning õed-vennad oskavad taignagi juba ise kokku segada.

Sova leiab, et peres kasvav laps saab eluks kaasa peremudeli, kuid lastekodus on asi teisiti. Kui lastekodu saab toetust fondidest, siis ellu astudes võib noor inimene üllatuda: polegi fonde.

«Näiteks jagas jõulude ajal lastekodulastele kinke Rõõmufond, Sova pere lapsed rõõmustasid aga üheskoos metsast toodud kuuse üle,» võrdleb peremaa.

Riigi panus

Sotsiaalministeeriumi kodulehelt võib lugeda, et lapse parim kasvukeskkond on pere. Ly Sova on aga täheldanud, et tegelikkuses eelistatakse viimastel aastatel kasuperedele lastekodusid. Ühest küljest on see mõistetav: välisabiga ehitatud moodsaid peremaju tuleb rentaablilt majandada. Teisalt pole kümmekond aastat kasuperes sirguvate laste pearaha suurust tõstetud, küll aga lastekodulaste oma.

Niisugune vahetegemine tundub kasuemale ebaõiglane. Samuti saab lastekodu pearaha lapse magistriõpingute lõpuni, juhul kui noor soovib õppida. Kasupere hooldusleping lõpeb lapse kaheksateistkümneaastaseks saades. Kui siis on lapsel kool pooleli, sõltub edasine koolitamine kasupere toimetulekuoskusest ning lapse päritolujärgse omavalitsuse tahtest ja võimalusest õppijat toetada.

Sova ütleb, et kasuperede liidult sotsiaalministeeriumile saadetud päringutele, miks kasuperesid ei kohelda lastekodudega võrdselt, pole seni vastatud. Nii võib siiski veel loota, et kasuperede tööd väärtustatakse ja neis kasvavad lapsed saavad riigilt samasuguse toetuse nagu lastekodulapsed.

Teised pered

«Meil on ülesanded jaotatud ja tegevus käib,» kiidab Ly Sova teisi Viljandimaa kasuperesid. «Mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, lihavõtted...» loetleb ta rahvakalendri tähtpäevi, mida koos tähistatakse – iga pere korraldab aastas mõne ürituse.

Et pered on maakonda mööda laiali, annab üksteise külastamine hea võimaluse ka teisi paiku näha. Jõulude ajal käidi Sürgaveres elava pere uut maja vaatamas, järgmine kokkusaamine on vastlapäeval Olustveres.

> **Kasuperre jõuab laps siis, kui omavalitsus on lapsele uut kodu otsinud.**

Viljandimaa kasuperede liitu on jäänud kümmekond peret. «Kui alustasime, oli meid kakskümmend kaheksa. Lapsed saavad täisealiseks ja kasvavad perest välja, uusi aga juurde ei anta, ehkki kasuvanematel veel vanus lubaks ning võimalust ja tahtmist on.»

Sova ütleb, et kasuperre jõuab laps siis, kui omavalitsus on talle uut kodu otsinud. Kasuperede liidu andmebaasis on andmed perede kohta, kes on valmis hoolt vajava lapse kohe enda juurde võtma, ja need omavalitsused, kes on liidu poole pöördunud, on paari päeva jooksul sobiva pere leidnud.

Kõige rohkem kasuperesid ja laste vastuvõtuks valmis olevaid peresid on liidu andmetel Viljandi-, Valga-, Võru- ja Põlvamaal. Harjumaa organisatsioon liitu ei kuulu ja seetõttu Soval Põhja-Eesti andmeid pole. «Viimati leidsid vanemliku hooleta jäänud lapsed uue kodu Hiiumaa kasuperes,» ütleb ta.

Tunnustus

Aasta lõpul sõitis Ly Sova koos suuremate lastega pealinna auhinnagalale «Eestimaa uhkus». Klaasist mälestusmeene ulatas Katrin Karisma Tallinna reaalgümnaasiumi saalis talle sõnadega: «Olla hea ema on anne. Miski ei mõjuta laste saatust enam kui see.» Lastele jäid pidulikust päevast mälestuseks Ott Leplandiga koos tehtud pildid.

Kasuema ütleb, et raskeid hetki tuleb ikka ette, aga kui siis väike särasilmne võrukael sulle sülle poeb, kallistab ja ütleb: «Emme, ma armastan sind», saad jälle juurde jõudu ja kindlust, et sind on nende ellu vaja.

«Ma loodan, et neist kasvavad inimesed, kes saavad elus iseseisvalt hakkama ja teavad, mis on õiged eluväärtused,» lausub ta.

RAHVATARKUS

Igal vanasõnal on oma saatus

KALEPH JÕULU,
folkloorikoguja

Kõikidele rahvastele meeldib vahetevahel elu üle sügavalt mõelda. See väljendub hästi vanasõnades, mida nimetatakse tihti lihtsalt rahva- või elutarkusteks, sest need pakuvad vajalikke nõuandeid ajast aega.

Uurides minu kätte sattunud vanasõnu, mis on kogutud Euroopast, Aafrikast, Aasiast, Ameerikast, Austraaliast – seega igast ilmakaarest –, hakkas silma nende sisuline mitmekesisus. Leidsin kõikvõimalike soovituste ja nõuannete seast hulga tarvilikke seisukohti, mille puhul võib selgelt tabada ühe või teise rahva elutarkuse folkloorset sisu.

Kogumikku luues ei loobunud ma üldtuntud terminist «vanasõnad».

Sõnad aitavad

Vanasõnade tähenduslik külg laieneb tänapäeval isegi faktide rõhutamisele, püüdes seega haarata endasse kõike seda, mis õpetab, nõuab, selgitab, soovitab, lahendab, hindab, imetleb ning mõneti ka kirjeldab meie elu ja tegevussuundi, rahva harjumusi, tavasid ja eetikat, seega muu hulgas usuküsimusi.

Folkloor püsib elujõulisena, olles toeks hinnangute kujundamisel või andmisel. Selles näeme vanasõnade tähtsust meie igapäevases elus. Nii et on hea, kui tunneme vanasõnu laiemas ulatuses – maailma mastaabis.

Mis on siis vanasõna?

Neid kogudes ja uurides tutvusin mitme eri rahvaste elutarkusi käsitleva kogumikuga, kuid väga täpseid selgitusi ma ei leidnud. Leian, et vanasõnadeks tuleb pidada mitmesugust selekteerunud rahvatarkust, mille sisu on elust võetud tähelepanek ja mida inimene vajab, et kindlalt ja hästi elada.

Inimesed on vanasõnu põlvest põlve edasi andnud. Loomulikult suuliselt, õpetuste ja manitsuste kujul, et muuta pereliikmeid, kaaslasi ja sõpru ausamaks, paremaks, asjatundlikumaks ja õnnelikumaks. Neis peitub tihti hoiatus, sest pole inimest, kes elus ei eksiks. Küllalt on neid, kes tegutsevad isepäiselt, lausa jonnakalt, mõtlemata kordagi headusele.

Kui me ei õpeta lapsi ja noori heal ja kurjal vahet tegema, juhtub sedagi, et nad valivad kurjuse oma elus edasiviivaks jõuks ning asuvad seda mõtlematult õigustama.

Tänapäeval korratakse sageli üldsõnaliselt, et peame olema eetilised, kuid vähe on neid, kes oskavad või tahavad lapsi ja noori sihikindlalt ka eetiliselt kasvatada. Ega vanarahvaski tundnud eetika kategooriaid, kuid elus olid välja kujunenud kindlad põhimõtted ja neid kinnitavaid tarkuseteri tuletati alailma lastele meelde.

Loomulikult oli sellest suur kasu: inimesed muutusid käitumiselt paremaks, tegudes asjatundlikumaks, abielus õnnelikumaks ning üksteise suhtes sallivamaks.

Elu mõistmiseks

Kuuldud rahvatarkusi ei väsita oma eluteel kasutamast. Paljudel vanasõnadel on rahvusvaheline tähendus ja tähtsuski. Need on ulatunud üle piiride, mägede ja merede, ühest maailma otsast teise, edastajaiks meremehed, kaupmehed, sõdalased, vangistatud orjad, maadeuurijad, rändurid, seiklejad, abiellunud...

Tarkuseteradena ringlevad vanasõnad seniajani suust suhu, aga küllalt on neid talletatud ka raamatuisse, kust need on omakorda tõlgete kaudu ringlusesse läinud. Nüüdisajal, kui kõigile on abiks meediavõrk, võib elutarkusi leida ajakirjandusest, televiisorist, raadiost ja internetist. Väga tihti on neid välismaistes filmides.

Kui kõiki neid allikaid jälgida, võib ütelda, et vanarahva elutarkust edastatakse tahtlikult, millegi tähtsa teadvustamiseks või meeldetuletamiseks. Paljud vanasõnad aitavad teha olukordadest üldistusi, isegi elatud elu mõista. Näiteks: «Elu on just selline, milliseks sa ise ta teed» (Oklahoma), «Üks läbielatud kogemus on rohkem väärt kui seitse tarka nõuannet» (Tadžiki).

Vanasõnad kannavad endas elutõde, nii et nende põhjal võib luua romaane, jutustusi, novelle, näidendeid ja filmistsenaariume.

Paljudel rahvastel põhineb suur hulk vanasõnu religioossetel väljenditel. Need on kogunenud nii kiriku kui pühakirja (piibel, veedad, koraan, talmud) vahendusel aastasadade jooksul.

Euroopalikus kultuuris on väga suur piibli osatähtsus. Seda taipame ka eestlaste varasemat eluolu tundma õppides. Kirikuelu kaudu on tulnud meie ellu palju elutarkusi, näiteks Moosese kümnel käsul või pastorite jutlustes kasutatud ladina sententsidel põhinevaid.

Oma lapsepõlves kuulsin nii kodus kui kodukandis alatasa vanarahva elutarkusi ning nende hulgas ikka ka piibliväljendeid. Eesti keele ja kirjanduse õpetajana olen teoseid analüüsides sageli kasutanud vanasõnu, püüdes nende abil avada teostesse kätketud eetilisi ja esteetilisi väärtusi.

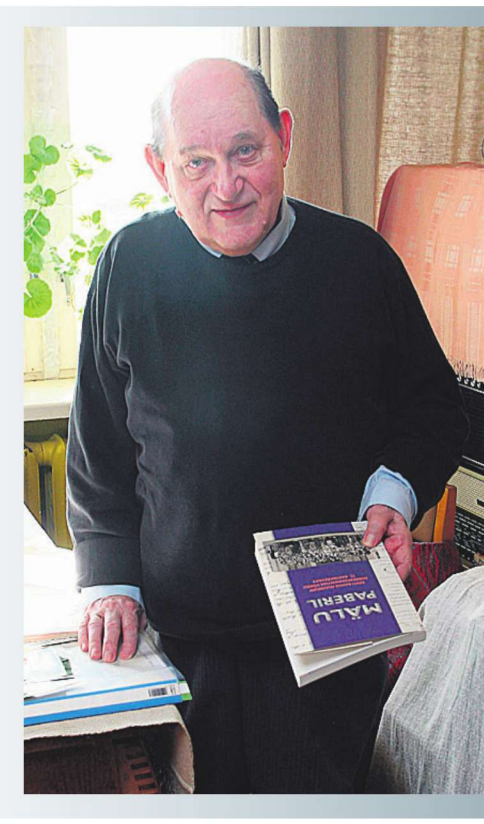

Vana-Võidus elav teenekas folkloorikoguja Kaleph Jõulu sai hiljuti kaante vahele raamatu, milles on 33 333 maailma rahvatarkust.

Meil hakati seda töövõtet tundides kasutama juba 1930. aastail kooliuuendusliikumise ajal, hiljem taas 1960. aastail. Seda võtet on kasutatud nii lugemise kui kirjanduse õpetamisel kõigis vanuseastmeis. Appi on võetud ka maailma rahvaste vanasõnu.

Arenevad edasi

Asusin vanasõnu koguma erilisest huvist eri rahvaste, nende folkloori ja etnograafia vastu. Lapsepõlves oskasid mind selles vallas suunata ema, tädid ja vanavanemad. See huvi jätkus pärast keskkooli Tartus õppides. Lõpetasin seal algul õpetajate instituudi, hiljem ülikooli – mõlemad eesti keele ja kirjanduse erialal. Mõlemas kõrgkoolis õppisin folkloori, ülikool õpetas seda mõistma sügavuti ja laiemalt.

Neist aegadest peale olen maailma rahvaste folkloori kogunud erilise huviga. Pensionäripõlv on olnud mulle kasulik aeg: olen saanud kogutut uurida ja kogumikku ette valmistada. Eks ütle vanasõnagi: «Kivi kivi kõrvale, kuni maja valmis».

Väga innukalt olen folkloori kogunud oma rahva seas. Leian, et vanasõnad nagu kõnekäänud ja mõistatusedki pole meie rahva kõnest kuhugi kadunud. Need folkloori lühivormid arenevad koos emakeelega ja kanduvad nüüd edasi juba rohkem meedia kaudu kui suulisel teel.

Kuigi uudsete kõnekäändude levik on märgatavam, tuleb nende kõrval esile ikka ka uudseid ja paeluvaid rahvatarkusi. Nähtavasti mõjutab folkloorsete väärtuste säilitamise vajadust maailma rahvaste eneseteadvuse tõus: püütakse hoolega hoida oma keelt, rahvust, traditsioone, oma kultuuririkkusi. Seda kinnitab rahvaste senisest suurem huvi kultuurilugude ja -nähtuste vastu XXI sajandi algul internetis ja meedias.

Loomulikult on suured sõjad ja muutused suutnud maailmas hävitada palju folkloorseid ja etnograafilisi rikkusi, ent rahvad loovad kohe nende asemele uusi väärtusi.

Tõlkides saksa vanasõnu, leidsin, et eestlastel on sakslastega väga palju ühist. Sama olen tabanud läti, poola, leedu, hollandi, taani ning isegi rootsi ja norra vanasõnade puhul. Väga suurt sarnasust võib näha saksa, prantsuse ja inglise vanasõnu võrreldes. Nüüdseks surnud ladina keel pole oma rikkusi jaganud üksnes Euroopa rahvastele, vaid meresõitjate kaudu üle maailma.

Igal oma ilu

Vanasõnu on loodud ja edasi antud nii lihtrahva seas, kus pole alati olnud kirjaoskustki, kui kõrgseltskondades, kuhu on kuulunud haritud inimesed. Vanasõnade kasutajad on ühtlasi nende lihvijad, kes raputavad aegade jooksul neist maha kõik ülearuse, jättes alles nende mõttelise löögijõu. Vanasõnu muutes tekivad lähedased teisendid või uued mõtteterad, mille püsivus oleneb samuti kasutamisest.

Igal vanasõnal on oma ilu. Aga ka oma saatus. Kuni neid teatakse ja kasutatakse, püsivad need käibel. Küllalt palju leidub vanasõnu, mis nüüdseks on muutunud või muutumas tulutuks. Tõdegem siiski seda, et kord oli neilgi suur tähtsus rahvaste elus. Minevikulised lood aitavad meile selgitada suuri muutusi ühiskondlikus elus ja rahva mõtteviisis. Nende väärtus ei igane, sest neis peitub rahvaste ajalugu, mida tasub tunda.

Vanarahva tarkusi tuleks tihedamini valgustada. Vana mõte tahab puhastamist, siis särab see jälle eredalt. Vanasõnu tuleb pidada väärtuslikeks nõuandjateks. Neid tuleb tundma õppida. Ei ütle hispaania vanasõna asjatult: «Kes ei mõista vanasõnu, see ei mõista midagi.»

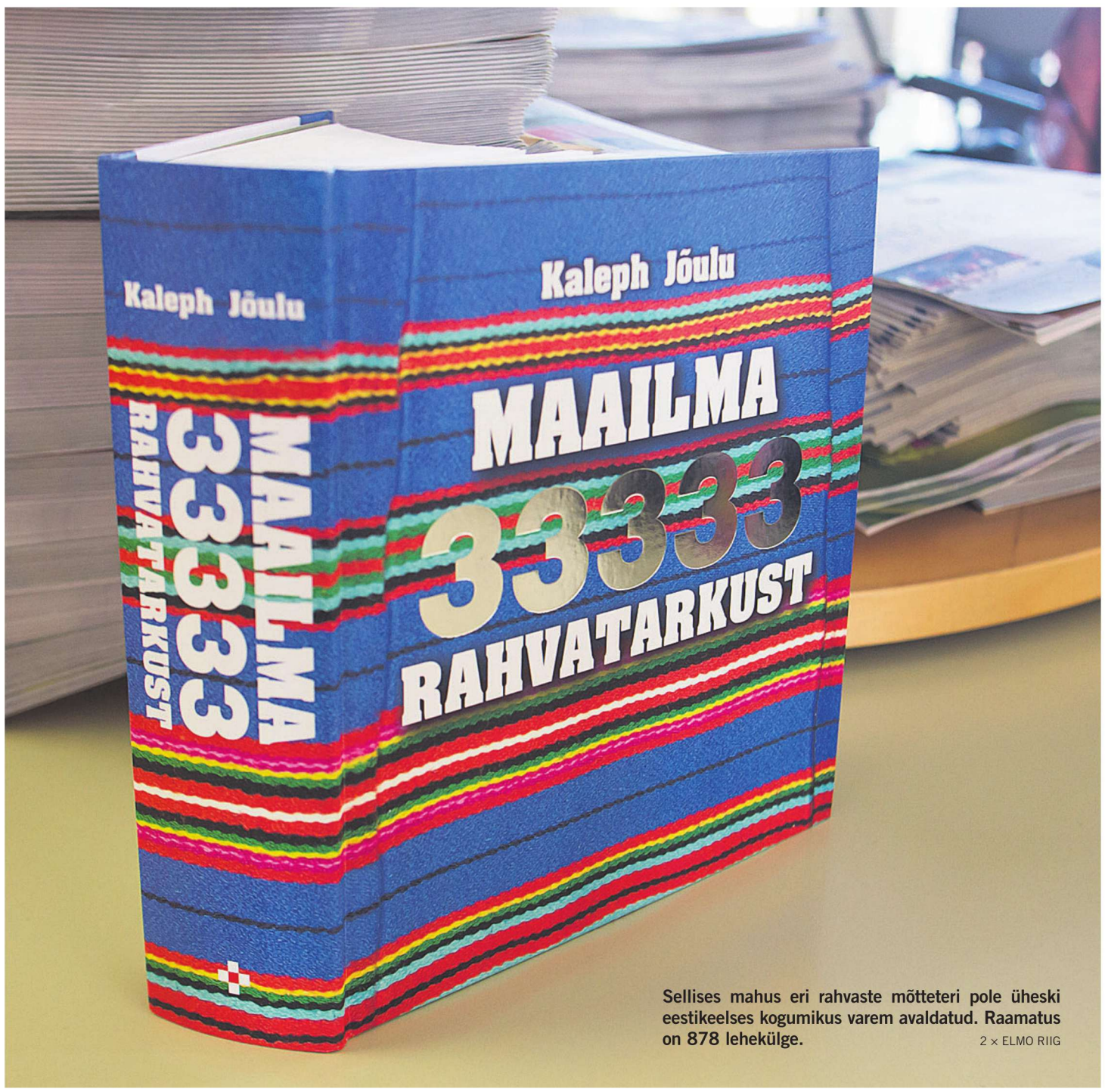

Sellises mahus eri rahvaste mõtteteri pole üheski eestikeelses kogumikus varem avaldatud. Raamatus on 878 lehekülge. 2 × ELMO RIIG

VÄLU

VÄIKESELE LUGEJALE SUUREST MAAILMAST

VILJANDI POISS PÄÄSES TELEMÄNGU VÕISTLEMA

Kas olete kuulnud telesaatest «Rakett 69»? Sellesse Euroopa parimaks haridussaateks nimetatud võistlusmängu pääses ka Viljandi gümnaasiumi õpilane Andres Anissimov. Üldse valiti sinna 15 tublit Eesti koolinoort.

Neist moodustatakse võistkonnad, aga võita saab lõpuks siiski ainult üks. See kõige tublim ja targem. Tema saab kasutada 10 000 euro suuruse teadusstipendiumi.

Muidugi ei piisa võitmiseks ainult enda teadmistest. Õpilased peavad olema osavad ka meeskonnana ülesandeid lahendades. Tuleb kuulata kaaslaste mõtteid ja jagada ülesanded sedasi, et igaüks saaks näidata oma tugevaid külgi.

Väljavalitud noortel peab olema taipu füüsikas, keemias ja matemaatikas. Sarja esimeses osas tuli neil läbida neljast ülesandest koosnev võistlusrada. Andres Anissimov jäi hätta vaid ühe ülesandega, milles pandi proovile ruumitaju.

Andres ütles, et tal tuli lihtsalt närv sisse – oli ta ju ikkagi esimest korda telekas. Hiljem oli kõik tundunud lihtne ja arusaadav.

Andres Anissimov on võistlussaates üks nooremaid osalejaid ja ta läks sinna kogemusi saama. Saates läbilöömiseks on tema meelest tähtsad ennekõike loov mõtlemine ja kooliteadmised.

Kõige rohkem huvitab Viljandi noormeest arstiteadus. Võib-olla on aastate pärast just tema see, kes teid mõnest tüütust haigusest või vigastusest terveks ravib.

Viljandi gümnaasiumi õpilane Andres Anissimov on võitnud ka August Maramaa nimelise matemaatikavõistluse.

JÄRVEJÄÄLE MINEK ON VEEL OHTLIK

Lõpuks ometi on ilmataat miinuskraadid Eestisse lubanud ning õhuke kiht lund on maapinna valgeks värvinud. Talverõõmude nautimiseks on seda muidugi veel vähe, aga küllap sajab helbekesi varsti juurde.

Pakase abiga on hakanud veekogudele tekkima jääpeegel, mis lausa kutsub liugu laskma ja uisutama. Selleks tuleb aga mõni päev kannatust varuda. Järvedes on allikaid ja pillirooga servi, kus jääkoorik nii jõudsalt ei kasva, ja seal võib jääle läinutega juhtuda hirmus õnnetus.

Jää peab olema vähemalt kümme sentimeetrit paks, et inimene võiks julgelt sellele astuda.

Isegi kui oskate hästi ujuda, on paksudes riietes ja külmas vees võimalik vastu pidada vaid mõni minut. Ilma abita end jääle vinnata on aga peaaegu võimatu.

Hoiame parem põialt, et pakane nii pea järele ei annaks, ja lükkame jäälemineku järgmisse nädalasse.

Esimesed trikisuusatajad proovisid kahurilume ära juba nädala sees.

HOMME TULEB HUNTAUGUL LUMEPÄEV

Juba mitu ööd ja päeva on Huntaugu mäel kahurid väsimatult lund puhunud. Selle tarvis vee võtmiseks on veetud pikad voolikud Viljandi järve.

Nädala lõpuks peaks olema lund meisterdatud parasjagu nii palju, et mäel saab ära pidada ühe toreda lumepäeva.

Kui eelmisel aastal samal ajal oli lund nii suurel hulgal, et võis suisa ümber järve suusamatka korraldada, siis tänavu on teised lood. Kes tahab, võib homme väiksemal mäel kelgutada ja kohaletulnutele pakutakse kuuma teed. Suurel mäel ja slaalomirajal veel kihutada ei saa, sest sinna lume valmistamine võtab kauem aega.

Otsige siis kuurinurgast kelgud üles ja minge kogu perega lõbutsema!

VÄLU TEKSTID KIRJUTAS ÜLLAR PRIKS, FOTOD TEGID ELMO RIIG JA MARKO SAARM.

SÖÖME SÕNU

ÜLLAR PRIKS

Ühe väsitava puhkuse kulminatsioon

Kindlasti olete teiegi pärast puhkuselt naasmist leidnud end mõttelt, et täpselt üks päev jäi puudu. Puhkusest puhkamise päev. Kogesin seda tunnet hiljuti omal nahal.

Veetsime nimelt perega pika nädalavahetuse lõunanaabrite juures. Teadagi on säärane ettevõtmine valus põnts rahakoti pihta. Eriti kui ühte leibkonda on sattunud tegelinskid, kelle hobi on toiduelamuste otsimine.

Lätis kogetud maitsenaudingutest tiivustatuna tormasin kodulinna jõudes esimese valuga poodi. Käed kohe sügelesid midagi tegema. Ega see naisele küll väga meeldinud – pangakontol laiutas ju tühjus. «Mida sa jändad? Pealegi on homme tööpäev. Vedeleme parem niisama,» kuulsin veel enne, kui, hoiupõrsas kaenlas, tänavale astusin.

Igatahes sisustasin viimased vabad tunnid alljärgnevat rooga valmistades. Kui selle lõpuks ahjust välja tõstsin, sain naise suunurgad tagasi ülespidi. Aga järgmisel hommikul äratuskella kinni vajutades tundsin end ikka nagu koolipoiss. No miks veel tänane päev vaba ei võiks olla!

HAUTATUD LIHA LEHTTAINAS

500 grammi lehttainast
600 grammi veiseliha
200 grammi riivjuustu
2 sellerivart
3 punast sibulat
3 küüslauguküünt
2 porgandit
1 muna
rosmariini
võid
oliiviõli
soovi korral seeni, näiteks šampinjone
1 pudel tumedat õlut (kõige parem on Guinness)
1 supilusikatäis jahu
külmutatud herneid
puljongikuubik

See on jälle üks üsna tegus roog. Vahetult enne magama minekut manustamisega üle pingutada ei tasu, ütleme nii. Kauniks pühapäevaseks kokkamiseks sobib see aga imehästi ja kogu pere saab sealt kohe mitu toidukorda.

Alustuseks viilutage sibul, visake võitüki ja tõrtsu õliga pannile ning puistake sekka tiba soola ja pipart. Siis hakkige küüslauguküüned ja paar oksakest värsket rosmariini (talvisel ajal ajab kuivatatud kraam kah asja ära) ning lisage sibulale. Pliidiraud hoidke keskmisel kuumusel, et seiklused pannil liiga karmiks ei kujuneks.

Järgmisena viilutage sellerivarred, porgandid ja seened ning lõigake liha kuubikuteks. See kraam läheb samuti pannile muu mudru juurde. Raputage veel soola ja pipart ning laske mõni minut praadida.

Otsige välja ahju pistmist kannatav kaanega anum ja valage panni sisu sinna ümber. Lisage jahu ja segage mass läbi. Siis valage kraamile õlu peale. Lahustage klaasitäies kuumas vees puljongikuubik ja lisage seda täpselt nii palju, et tahke kraam oleks vedelikuga enam-vähem kaetud. Arvestada tuleb, et pirukasisu liiga vedel ei saaks. Tõstke pott kaheks tunniks ahju 190 kraadi juurde hauduma.

Kui pirukatäidis hakkab valmis saama, rullige 2/3 lehttainast õhukeseks ja vooderdage sellega ahjuvorm nii, et taina ääred jäävad üle servade. Mina kasutasin paarikümnesentimeetrise küljepikkusega klaasist anumat. Enne täidise vormi valamist puistake taina peale pool riivjuustu kogusest, ülejäänu raputage täidisele. Rullige allesjäänud tainast vormile kaas ja lõigake sellele noaga õrnalt ruudustik. Kindlasti ei tohi teha läbivaid lõikeid.

Määrige põhjataina ääred lahti klopitud munaga, tõstke õrnalt peale kattetaina tükk ning voltige see alustainaga kokku. Siis pintseldage ka kate munaga ja pange vorm 180 kraadi juures 40 minutiks ahju. Serveerides võib juurde pakkuda pannil võist läbi lastud rohelisi herneid.

Esmaspäev 20. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Maahommik*
12.40 Reisile minuga*
13.05 Rakett 69*
13.30 Jamie Oliveri 30 minuti road*
13.55 Infomiin
14.15 Uued trikid*
15.05 Waterloo Roadi koo
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Polaartrip
17.30 Ohtlik lend
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Osoon
20.35 Meie inimesed
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.10 Dok. Surm Saharas
23.10 Hakkab jälle pihta*
23.35 Ringvaade*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Sajandi armastus*
13.35 Teistmoodi Eesti*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Jane ja Urmet pluss 10
20.30 Veregrupp
21.50 Mentalist
22.45 Kaks ja pool meest
23.15 Nikita
00.10 Vahelevõtja
01.00 Hotell Adlon*
02.40 Reporter*
03.30 Küladetektiivid*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.35 Õhtusöök viiele
11.35 Meisterkokk
12.30 Põimitud hinged*
13.00 Kättemaksukontor*
15.00 Vaprad ja ilusad
15.30 Seitsmes taevas
16.30 Marina ja kapten
17.25 Kirgede torm
18.25 Põimitud hinged
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Reisijaht
20.30 Kartulid ja apelsinid
21.30 Riskikuller
22.30 Mf. 127 tundi
00.25 Kodumaa
01.30 Kaunitar ja koletis
02.15 Kartulid ja apelsinid*
03.05 Stop!*

07.10 Animasarjad
08.30 Tagatargemad
09.00 Ringvaade* **09.35** Pereelu **10.05** Waterloo Roadi kool **10.55** Siin ja praegu **11.42** ERR uudised **17.00** Eesti muusikavideod **17.30** Päikseline itaalia köök **18.00** Okaspead **18.20** Fiksikud **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Dostojevski **20.55** Minuscule **21.00** Lint **21.30** Jüri Üdi klubi **22.25** Dok. Tegelikkuse jäädvustamine: dokumentaalfilmikunst **00.00** Tallinna tramm*

09.00 Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf. Ninja* **13.10** Kõige naljakamad koduvideod* **13.45** Kodu keset linna **14.15** Kutsuge Cobra 11* **15.10** Kälimehed **16.05** Kutsuge Cobra 11 **17.00** Top Gear **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Kuidas ma kohtasin teie ema **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf. Mercury on hädaohus **23.40** Puhkus Mehhikos **00.55** Seks ja linn **01.25** Perepea* **01.50** Kälimehed*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Mf. Miss Eriagent* **14.00** Naistekliinik **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Rääkimata lugu **20.30** Kolm naist paadis* **21.00** Mf. Tuhkatriinude salalepe **22.45** Raudsed kokad **23.45** Reporter **00.40** Ellen* **01.30** Peakoka saladused **01.55** Restoraniduell

06.30 Motoreporteri Aadria mere tuur* **07.00** Reporter+ **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Chris Ryani eriüksused* **10.10** Näljased meremehed* **11.00** Jututuba **13.45** Benny Hill* **14.20** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga* **15.15** Komissar Rex **16.10** Näljased meremehed **17.05** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga **17.55** Benny Hill **18.30** Klikitähed **19.00** Tuvikesed* **19.30** Tuvikesed* **20.00** Ärapanija **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Kriminaalne Venemaa **22.35** Veritasu vene moodi **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Teisipäev 21. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Prillitoos (subtiitritega)*
12.55 Osoon (subtiitritega)*
13.25 Välisilm*
14.00 Dok. Must äri
14.50 Üks tegu
15.05 Waterloo Roadi kool
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Polaartrip
17.30 Ohtlik lend
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Vabariigi kodanikud
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 OP! film
22.10 Kodu
22.55 Hyacinth Bucket*
23.25 Ringvaade*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Jane ja Urmet pluss 10*
12.00 Veregrupp*
13.25 A ja B*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Krimi
20.30 Mägede varjud
21.30 Mf. Da Vinci kood
00.10 Mf. Ninjamõrvar
01.55 Mentalist*
02.40 Reporter*
03.30 Küladetektiivid*
04.15 Mf. Armastus fjordi ääres – Kaks suve*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.35 Õhtusöök viiele
11.35 Meisterkokk
12.30 Põimitud hinged*
13.00 Kartulid ja apelsinid*
14.00 Riskikuller*
15.00 Vaprad ja ilusad
15.30 Seitsmes taevas
16.30 Marina ja kapten
17.25 Kirgede torm
18.25 Põimitud hinged
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Kaua võib
20.30 Dok. Looduslapsed: Teerajajad
21.30 NCIS kriminalistid
22.25 Mf. Vaenlase tagalas
00.25 Kodumaa
01.20 Kaunitar ja koletis
02.05 Ära usalda mõrda korterist 23
02.30 Dok. Looduslapsed: Teerajajad*
03.20 Kaua võib*
03.50 Louie*
04.10 Põimitud hinged*
04.35 Seitsmesed uudised

07.10 Animasarjad
08.15 Lastetuba* **08.30** Nukumäng **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **10.55** Jüri Üdi klubi* **11.50** ERR uudised **17.00** Onu Kalmer* **18.00** Joona jutud **18.20** Jass ja Juss **18.30** Lastetuba **18.40** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Pealtnägija (vk sub.) **20.45** 4x4 **21.15** TEDx Tallinn **21.35** AegRuum **22.25** Öölikooli rännakud **23.25** Dok. Buck* **00.50** Keeluaja kuningas

08.30 Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf. Mercury on hädaohus* **13.25** Kõige naljakamad koduvideod* **13.45** Kodu keset linna **14.15** Kutsuge Cobra 11* **15.10** Kälimehed **16.05** Kutsuge Cobra 11 **17.00** NCIS kriminalistid **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Korvpall **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf. Forrest Gump **00.15** Puhkus Mehhikos **01.30** Seks ja linn **02.00** Perepea* **02.25** Kälimehed*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Aiadetektiivid* **14.00** Naistekliinik **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Nädal emata **21.00** Tuuni superstaari **21.50** Staariminutid **22.00** Ainult Essexis! **23.05** Truudusetu **00.00** Reporter **00.55** Ellen* **01.45** Peakoka saladused **02.10** Restoraniduell **03.00** Naistekliinik*

06.30 Ärapanija* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan* **10.10** Näljased meremehed* **11.00** Jututuba **13.45** Benny Hill* **14.20** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga* **15.15** Komissar Rex **16.10** Näljased meremehed **17.05** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga **17.55** Benny Hill **18.30** Klikitähed **19.00** Tuvikesed* **20.00** Kuldvillak **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Mf. Beerfest **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Kolmapäev 22. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Meie inimesed*
12.20 OP! film*
12.50 Puudutuse aeg*
13.00 Riigikogu infotund
14.00 Ajavaod
14.30 Minuscule*
14.35 Hakkab jälle pihta*
15.05 Waterloo Roadi kool
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Polaartrip
17.30 Ohtlik lend
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Pealtnägija
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Foorum
22.30 Eesti lood
23.00 Hingetu*
23.45 Ringvaade*
00.50 Riigikogu infotund*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Mägede varjud*
12.30 Minu mees suudab!
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda
21.00 Heeringas Veenuse õlal
21.30 Seotud
22.30 Jahtunud jälg
23.30 Bordell 232:
00.35 Brežnev
01.30 Vampiiripäevikud

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.35 Õhtusöök viiele
11.35 Meisterkokk
12.30 Põimitud hinged*
13.00 Dok. Looduslapsed: Teerajajad*
14.00 NCIS kriminalistid*
15.00 Vaprad ja ilusad
15.30 Seitsmes taevas
16.30 Marina ja kapten
17.25 Kirgede torm
18.25 Põimitud hinged
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Allakäigutrepist üles
21.00 Võimalik vaid Venemaal
21.30 Kondid
22.25 Kättemaks
23.20 Top Gear
00.25 Kahekesi püssi ja panniga
00.55 Õigluse nimel
01.45 Kondid

07.10 Animasarjad
08.15 Lastetuba* **08.30** Püramiidi tipus **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **10.55** Öölikooli rännakud **11.50** Eesti muusikavideod **12.23** ERR uudised **15.55** Dok. Tegelikkuse jäädvustamine: dokumentaalfilmikunst* **17.30** Teeme ise! **18.00** Mõmmi aabits **18.30** Lastetuba **18.50** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Meie inimesed (vk sub.) **20.25** Minuscule **20.30** Ajavaod (vk sub.) **21.00** BFM esitleb **21.30** Meie Aja Kunst **22.00** Mf. Üksik mees **23.35** Dok. Surm Saharas*

08.30 Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf. Forrest Gump* **13.45** Kodu keset linna **14.15** Kutsuge Cobra 11* **15.10** Kälimehed **16.05** Kutsuge Cobra 11* **17.00** NCIS kriminalistid **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Kuidas ma kohtasin teie ema **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf. Neli tuba **23.25** Euroopa pokkeriturnee **00.25** Seks ja linn **00.55** Perepea* **01.20** Kälimehed*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Tuuni superstaari* **13.00** Ainult Essexis!* **14.00** Naistekliinik **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Kolm naist paadis **21.00** Mf. Miss Pettigrew pöörane elumuutus **22.55** Pan Am **23.45** Reporter **00.40** Ellen* **01.35** Peakoka saladused **02.00** Restoraniduell

06.30 Kuldvillak* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan* **10.10** Näljased meremehed* **11.00** Jututuba **13.45** Benny Hill* **14.20** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga* **15.15** Komissar Rex **16.10** Näljased meremehed **17.05** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga **17.55** Benny Hill **18.30** Klikitähed **19.00** Tuvikesed* **20.00** Krimi **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Brežnev **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Neljapäev 23. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Pealtnägija*
12.45 Tähelaev
14.05 Vabariigi kodanikud (subtiitritega)*
14.55 Minuscule*
15.05 Waterloo Roadi kool
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Polaartrip
17.30 Ohtlik lend
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Kahekõne
20.30 Lähetus: Eesti – Gruusia
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 MI
22.35 Dok. Philippe Jaroussky
23.25 Ringvaade*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Seotud*
12.30 Heeringas Veenuse õlal*
13.00 Suur lotokolmapäev – Rooside sõda*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Teistmoodi Eesti
20.30 Meie emad ja isad
21.25 Mf. Johnny English
23.05 Mf. 88 minutit
01.05 Jahtunud jälg*
01.50 Bordell 232*
02.45 Reporter*
03.35 Hooaeg*
04.10 Kodusaade*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.35 Õhtusöök viiele
11.35 Meisterkokk
12.30 Põimitud hinged*
13.00 Allakäigutrepist üles*
14.00 Kondid*
15.00 Vaprad ja ilusad
15.30 Seitsmes taevas
16.30 Marina ja kapten
17.25 Kirgede torm
18.25 Põimitud hinged
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Mf. Öö muuseumis 2
22.00 Selgeltnägijate tuleproov
23.25 Grey anatoomia
00.20 Euroopa pokkeriturnee
01.20 Päästjad
02.10 Selgeltnägijate tuleproov*
03.10 Euroopa pokkeriturnee*
04.10 Põimitud hingedx*

07.10 Animasarjad
08.05 Lastetuba* **08.25** Minuscule **08.30** Teeme ise!* **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **10.55** Puutepunkt* **11.20** Big Sur – metsik California rannik **12.15** ERR uudised **17.15** Smallville **18.00** Hei, põialpoisid! **18.20** Sõbrad igavesti **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vek) **20.00** London – linn aegade tuultes **20.50** Uue aja asjad **21.00** Ajurünnak **21.30** Lõputa maailm **22.20** 4x4 **22.50** Eesti TOP 7 **23.35** Kuidas ei tohiks elada **00.00** Kuritegu

08.30 Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf. Neli tuba* **13.10** Kõige naljakamad koduvideod* **13.45** Kodu keset linna **14.15** Kutsuge Cobra 11* **15.10** Kälimehed **16.05** Kutsuge Cobra 11* **17.00** NCIS kriminalistid **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Kuidas ma kohtasin teie ema **20.00** Võrkpall: Challenge Cup **22.00** Mf. Pulp Fiction **00.55** Puhkus Mehhikos **02.10** Seks ja linn **02.40** Perepea*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Pan Am* **13.00** Raudsed kokad* **14.00** Naistekliinik **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Seotud **21.00** Toidudetektiivid **21.30** Kolm naist paadis **22.00** Piinlikud kehad **23.00** Kliendinimekiri **23.50** Reporter **00.45** Ellen* **01.35** Kaunis valus **02.00** Restoraniduell **02.45** Naistekliinik*

06.30 Krimi* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan* **10.10** Näljased meremehed* **11.00** Jututuba **13.45** Benny Hill* **14.20** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga* **15.15** Komissar Rex **16.10** Näljased meremehed **17.05** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga **17.55** Benny Hill **18.30** Klikitähed **19.00** Tuvikesed* **20.00** Mis sul viga on? **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Brežnev **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Reede 24. jaanuar

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 MI*
12.25 Kahekõne (subtiitritega)*
12.55 Foorum (subtiitritega)*
13.45 Kapital*
14.15 Reisile minuga*
14.35 Lähetus: Eesti – Gruusia*
15.05 Waterloo Roadi kool
16.00 Holby City haigla*
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Polaartrip
17.30 Ohtlik lend
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
19.35 Mõistlik või mõttetu
20.05 Tehas teispool kuud
20.50 Naljatera
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Mf. Challenger
23.10 Pealtnägija*
23.55 Ringvaade*
00.30 Gary Moore Avo Sessioni festivalil

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Eestlane ja venelane
12.30 Teadmata kadunud
13.00 Galileo*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Kuldvillak
20.35 Galileo
21.30 Tupiktänava mehed
22.00 Millennium
23.50 Kriminaalne Venemaa
00.25 Mf. Johnny English*
01.55 Veregrupp*
03.05 Reporter*
03.55 Lemmikretseptid*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.35 Õhtusöök viiele
11.35 Meisterkokk
12.30 Põimitud hinged*
13.00 Mf. Öö muuseumis 2*
15.00 Vaprad ja ilusad
15.30 Seitsmes taevas
16.30 Marina ja kapten
17.25 Kirgede torm
18.25 Põimitud saatused
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Mf. Rotilõks
22.05 Mf. Minu parima sõbra pruut
00.15 Castle
01.10 Mf. Valvurid
04.25 Põimitud hinged*

07.10 Animasarjad
08.15 Lastetuba* **08.30** Päikseline itaalia köök* **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **10.55** Smallville* **11.35** Lõputa maailm* **12.26** ERR uudised **15.40** Mf. Onu Boonmee, kes mäletab oma eelmisi elusid **17.30** Nukumäng* **18.00** Väike rüütel Trenk **18.25** Belka ja Strelka **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Dok. DocPoint: Ma hingan **21.00** Keeluaja kuningas* **21.50** Noormees Tagankalt **22.45** Dostojevski* **23.40** Mf. Üksik mees* **01.20** Eesti TOP 7*

08.30 Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf. Pulp Fiction* **14.15** Kutsuge Cobra 1* **15.10** Kälimehed **16.05** Kutsuge Cobra 11 **17.00** NCIS kriminalistid **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Kuidas ma kohtasin teie ema **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf. Plump Fiction **23.15** Puhkus Mehhikos **00.30** Seks ja linn **01.00** Perepea* **01.25** Kälimehed*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Kolm naist paadis* **12.30** Toidudetektiivid* **13.00** Piinlikud kehad* **14.00** Naistekliinik **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Lahkujad **21.00** Mf. Sõnad **23.00** Mõrvaennetajad **23.55** Reporter **00.50** Ellen* **01.35** Kaunis valus **02.00** Restoraniduell

06.30 Mis sul viga on?* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan* **10.10** Näljased meremehed* **11.00** Jututuba **13.45** Benny Hill* **14.20** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga* **15.15** Komissar Rex **16.10** Näljased meremehed **17.05** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga **17.55** Benny Hill **18.30** Klikitähed **19.00** Tuvikesed* **20.00** Motoreporteri Surnumere tuur **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Mf. Maopeaga ründajad **23.15** Kreisid reisid **23.45** Krimi* **00.15** Kaks ja pool meest **00.40** Tuvikesed

Laupäev 25. jaanuar

07.30 Animasarjad
08.35 Buratino tegutseb jälle
09.00 Puutepunkt (subtiitritega)*
09.30 Mõistlik või mõttetu*
10.00 Maahommik
10.45 Õnne 13 (subtiitritega)*
11.10 Pealtnägija (subtiitritega)*
11.55 Jüri Üdi klubi*
12.50 Dok. Philippe Jaroussky*
13.35 Tehas teispool kuud
14.25 Eesti lood*
14.55 Maiade öö
16.50 Uued trikid
17.45 Kodu*
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 Dok. Aafrika
19.35 Rakett 69
20.05 Reisile minuga
20.30 Õnne 13
21.00 Aktuaalne kaamera
21.20 Sport
21.35 Isa Brown
22.20 Lewis
23.50 Tähelaev

06.10 Täiuslik koduperenaine 2
07.15 Reporter*
08.10 Imeline võlukunst
09.00 Kodusaade
10.00 Lemmikretseptid
10.45 Hooaeg
11.30 Rooli võim
12.00 Subboteja
13.00 Tupiktänava mehed*
13.25 Valelikud võrgutajad
14.20 Meie emad ja isad*
15.15 Tuhat ja üks ööd
17.05 Mf. Unelmatelaev – San Francisco
19.00 Reporter+
19.35 Jahihooaeg 2
21.00 Mf. Julie ja Julia
23.15 Mf. Minu õe hoidja
01.10 Mf. Da Vinci kood*
03.35 Kriminaalne Venemaa*
04.00 Reporter+*
04.30 Millennium*

05.40 Kirgede torm
07.25 Animasarjad
09.00 Glee
10.00 Heimari kokaklubi
10.30 Reisijaht*
11.00 Nurgakivi
11.30 Naistesaade
12.00 Kartulid ja apelsinid*
13.00 Su nägu kõlab tuttavalt
15.05 Midsomeri mõrvad
17.15 Ühe armastuse lugu
19.00 Seitsmesed uudised
19.30 Ratatouille
21.35 Kälimehed
22.35 Mf. Kärbsepaber
00.25 Mf. Kohtumine armastusega
02.20 Midsomeri mõrvad*
04.20 Reisijaht*
04.45 Nurgakivi*
05.10 Seitsmesed uudised

09.00 Animasarjad
11.00 OP! film* **11.30** MI* **12.00** AegRuum Homne maailm* **12.55** Onu Boonmee, kes mäletab oma eelmisi elusid* **14.45** Meloodia 69* **15.15** Öölikooli rännakud **16.10** Siin ja praegu* **17.00** Olseni kamp ja hõbedakaevanduse saladus **18.30** Näh **18.40** Lammas Shaun **18.50** Buratino tegutseb jälle* **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **19.45** DocPoint Sulle, alasti **21.00** Saamueli internet **21.30** Teatriõhtu: Minu isa 20 aastat hiljem **23.05** Meie Aja Kunst: Tõnis Saadoja* **23.35** Kaboom

06.55 Totaalne muutumine **07.50** Rikaste valud **08.45** Salajane ladu **10.25** Lasko **11.15** Järelevalveta **11.35** Mf. Plump Fiction* **13.25** Kontor **13.50** Mf. Ernest läheb laagrisse **15.35** Clevelandi show **16.00** Stop! **16.30** Simpsonid* **17.00** Alexela Korvpalli Meistriliiga **19.00** Ninjasõdalased **19.30** Anarhia pojad **20.30** Simpsonid **21.00** Top Gear **22.15** Mf. Araknofoobia **00.20** Ameerika öudukas **01.20** Paljalt naljakas **01.45** Lasko* **02.35** Anarhia pojad*

05.30 Madin vannitoas **06.00** Mf. Emilie Richards – Uus-Meremaa lummuses **07.45** Lihtne, kiire, maitsev! **08.15** Kaunis valus **09.00** Täiuslik koduperenaine **10.00** Kolm naist paadis* **10.30** Saladused **11.00** Donna Hay kerged eined **11.30** Nurjatud koerad **12.00** Mf. Sõnad* **14.00** Lapsevanema salanipid **16.00** Kuidas alasti hea välja näha **17.00** Eesti tippmodell 2 **18.00** Eluteed **18.30** 10 aastat nooremaks USA **19.00** Miljonäri salamissioon **19.55** Aiadetektiivid **21.00** Mf. Rosamunde Pilcher – Kuni maailma lõppu **22.45** Piinlikud kehad* **23.45** Reporter+ **00.15** Kuulsuste naistevahetus **01.05** Mõrvaennetajad* **01.50** Amsterdami ööd **02.15** Mf. Emilie Richards – Uus-Meremaa lummuses*

07.30 Reporter **08.20** Tsiklivendade lemmikkõrts **09.10** Tsiklivendade lemmikkõrts **10.00** Alcatraz* **10.50** Conan* **12.30** Kreisid reisid* **13.00** Motoreporteri Surnumere tuur* **13.30** Ekstreemkalapüük Robson Greeniga* **14.30** Ärapanija* **15.00** Brežnev* **17.00** Mf. Beerfest* **19.05** Alcatraz **20.00** Kaks kanget Indias **21.00** Pöörased spordiklipid **21.30** Mf. Kokkupõrge **23.40** Vembuvennad **00.10** Mf. Maopeaga ründajad*

Pühapäev 26. jaanuar

07.30 Animasarjad
08.45 Lastetuba
09.00 Prillitoos
10.00 Tähelaev
11.15 Jamie Oliveri 30 minuti road
11.40 Dok. Aafrika*
12.30 Challenger*
14.00 Gary Moore Avo Sessioni festivali*
14.50 Vennad Karusüdamed
15.15 Lewis*
16.45 Isa Brown*
17.30 Puutepunkt
18.00 Eesti lood: Jäätants
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 Ajavaod
19.10 Hingetu
20.00 Hyacinth Bucket
20.30 Hakkab jälle pihta
21.00 Aktuaalne kaamera: Nädal
21.40 Sport
21.58 Puudutuse aeg
22.00 Kuritegu
23.00 Vaalasaarte Maria
23.55 ETV live: Vägilased (ETV 2010)

06.05 Rooli võim*
06.30 Valelikud võrgutajad*
07.15 Animasarjad
08.35 Jahihooaeg 2*
10.00 Väikevend ja Karlsson
10.25 Krokodill Gena
10.45 Galileo*
11.35 Kuldvillak*
12.10 Heeringas Veenuse õlal*
12.40 Jane ja Urmet pluss 10*
13.10 Seotud*
14.10 Mägede varjud*
15.10 Mf. Rosamunde Pilcher – Armastuse hind
17.05 Mf. Šokolaadimäed
19.00 Reporter+
19.35 Sajandi armastus
21.30 Hotell Grand
23.05 Mf. Luba abielluda
00.40 Mf. 88 minutit*
02.25 Teistmoodi Eesti*
02.50 Tupiktänava mehed*
03.15 Seotud*
04.00 Reporter+*
04.30 Mf. Unelmatelaev – San Francisco*

05.40 Kirgede torm
07.25 Animasarjad
09.00 Glee
09.50 Väike Manhattan
11.30 Kälimehed*
12.30 Stop!
13.00 Su nägu kõlab tuttavalt
15.20 Midsomeri mõrvad
17.20 Ühe armastuse lugu
19.00 Seitsmesed uudised
19.30 Kättemaksukontor
21.30 Mf. Pruudi suudlemine keelatud
23.25 Valgekrae
00.20 Kaitseinglid
01.10 Midsomeri mõrvad*
03.00 Mf. Pruudi suudlemine keelatud*

09.00 Olseni kamp ja hõbedakaevanduse saladus* **10.30** Animasarjad **11.00** London – linn aegade tuultes* **11.55** 4x4 **12.20** TEDx Tallinn* **12.45** Tagatargemad* **13.10** Estraaditähestik: Tõnu Aav* **14.00** Eesti rahvakalender: Volbripäev **14.30** Näiteleja: Andrus Vaarik **15.10** Vana aja asjad **15.25** Nota bene! **16.05** Jüri Üdi klubi* **17.00** Mille* **17.30** Välejalgne kuningatütar **18.35** Entel-tentel-trikatrei **18.45** Võlukarussell* **18.55** Tatonka lood* **19.10** Näh **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **19.45** DocPoint Cubaton – El Medico lugu **21.05** Teemaõhtu: Priit Pedajas 60 **00.00** Vaid see on armastus

07.00 Totaalne muutumine **07.55** Rikaste valud **08.50** Salajane ladu **09.40** Salajane ladu **10.30** Glee **11.30** Kondid **12.30** Bobi burgerid **13.30** Kontor **14.00** Mf. Uued rütmid **16.00** Clevelandi show **16.30** Hawaii 5-0 **17.30** Jääraja rekkavennad **18.30** Simpsonid* **19.00** Kahekesi püssi ja panniga **19.30** Totaalne muutumine: kodu-er **20.30** Simpsonid **21.00** Top Gear **22.15** Mf. München **01.25** Kuritöö **02.25** Paljalt naljakas **02.50** Top Gear*

05.30 Madin vannitoas **06.00** Mf. Rosamunde Pilcher – Kuni maailma lõppu* **07.45** Lihtne, kiire, maitsev! **08.15** Rõõmuga täidetud elu **09.00** Täiuslik koduperenaine **10.00** Kodusaade **11.00** Lemmikretseptid **11.50** Hooaeg **12.30** Ellen **16.40** Lihtne, kiire, maitsev!* **17.00** Eesti tippmodell 2 **18.00** Eluteed **18.30** 10 aastat nooremaks USA **19.00** Miljonäri salamissioon **19.55** Aiadetektiivid **21.00** Mf. Kirjad iseendale **22.45** Raudsed kokad* **23.45** Reporter+ **00.15** Vormis vanurid vs tüsedad teismelised **01.20** Amsterdami ööd **01.45** Miljonäri salamissioon*

08.20 Tsiklivendade lemmikkõrts **10.00** Alcatraz* **10.50** Conan* **12.30** Kriminaalne Venemaa* **13.30** Motoreporteri Surnumere tuur* **14.00** Kaks kanget Indias* **14.55** Brežnev* **16.50** Mf. Kokkupõrge* **19.05** Alcatraz **20.00** Rooli võim **20.30** Krimi* **21.00** Vembuvennad* **21.30** Mf. Nokaut **23.15** Mf. Vereoja **00.55** Chris Ryani eriüksused

Toimetaja KAIE MÖLTER,
433 0041, sakala@ajaleht.ee.
Kuulutused tel 433 0062,
kuulutused@sakalakirjastus.ee

KINO

Männimäe salongkinos täna filme ei näidata. Homme näidatakse kell 16 animafilmi «Justin ja vaprad rüütlid», kell 18 põnevusfilmi «Viimane Piir» ja kell 20 draamat «Nümfomaan I» (alla 14-aastastele keelatud). Alates 28. jaanuarist uus Eesti koguperefilm «Väikelinna detektiivid» Lisainfo www.mannimaja.ee, Riia mnt 52d, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses linastub 22. jaanuaril kell 18 koguperefilm «Väikelinna detektiivid ja Valge Daami saladus». Pilet 2 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Sakala keskuses linastub 22. jaanuaril kell 19 Rainer Sarneti mängufilm «Idioot» ja 26. jaanuaril kell 12 koguperefilm «Väikelinna detektiivid ja Valge Daami saladus». Tallinna tänav 5, Viljandi.

TEATER

Ugalas etendub täna väikeses saalis kell 17 «Kalmistuklubi». Lisainfo telefonil 433 0777. Vaksali 7, Viljandi.

Viljandi nukuteatris etendub homme kell 16 «Karu-Ott tahab magada». Lossi tänav 31, Viljandi. Tel 433 4295 ja 5341 9815.

ÜRITUSED

Karksi valla kultuurikeskuses on täna kell 19 maakonna seltskonnatantsijate päev. Ansambel Tremolo, pilet 4 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Represseeritute klubi uusaasta pidu on homme kell 13 Sakala keskuses. Külas on Elo Paap, kes räägib tervisest. Esinevad Viljandi muusikakooli pillimehed. Mängib Lustipill. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Kultuuriakadeemias algavad veebruarist neljanda taseme hispaania keele kursused. Tase sõltub eelnevast keeleoskusest. Huvi korral saab infot aadressil keiu.org@kultuur.edu.ee või telefonil 435 5236.

Viljandi pensionäride ühenduse ekskursioon Tallinna Lennusadama muuseumi leiab aset 21. jaanuaril. Väljasõit on kell 8.30 Vabaduse platsilt. Info telefonil 5394 8158.

Karksi valla kultuurikeskuses on 24. jaanuaril kell 17 Hõbeniidi õhtu. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Päikesekillu perekeskuses saab osaleda 24. jaanuaril kell 18 India veedaliku kultuuri õhtul koos bhakti-jooga munkadega Krišna templist. Loeng vaimsetest elutarkustest ja nende rakendamisest tänapäeva maailmas. Pühade mantrate kooslaulmine. Indiapärane taimetoidu õhtusöök. Kokkusaamine on annetuspõhine. Palume osalemisel kindlasti registreerida telefonil 5349 2361, Piia. Posti tänav 24, Viljandi.

Tipu looduskool kutsub 24. jaanuaril kell 18 Bonifatiuse gildi loodusõhtule «Põdra lood». Lektor on sõraliste seire spetsialist Jüri Tõnisson. Osalemine on tasuta. Info www.tipulooduskool.ee või telefonil 5353 6961.

Sakala keskuses on 24. jaanuaril kell 19 tantsuõhtu ansambliga Treffunx. Tantsusamme õpetavad Paul ja Aza Rusanov. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Viljandi kultuuriakadeemias on algamas rootsi, hispaania, saksa ja inglise keele kursused. Lisainfo www.kultuur.ut.ee/taiendusope või telefonil 5855 3137.

NÄITUSED

Mõisaküla muuseumis on avatud paneelnäitus «Väärtuslik Lahemaa», mis on pühendatud 2011. aastal olnud Lahemaa rahvuspargi 40 aasta juubelile. Paljude fotode ja isiklike lugude abil antakse vaatajale edasi Eesti ühe kauneima paiga võlu. Näitus jääb avatuks 31. jaanuarini. Info telefonil 435 5607. Jaan Sihveri tänav 4, Mõisaküla.

Paistu rahvamajas saab vaadata Enno Alliku maalide näitust. Näitus jääb avatuks jaanuari lõpuni. Paistu tee 14, Paistu.

Paistu raamatukogu fuajees saab vaadata Rait Killari fotonäitust «Lapimaa talv». Näitus on avatud kuni 16. veebruarini ja seda saab külastada raamatukogu lahtioleku aegadel. Raamatukogu tee 2, Paistu.

Tarvastu raamatukogu näituse saalis on 7. veebruarini Enno Alliku maalide näitusmüük. Näitust saab külastada Tarvastu raamatukogu lahtioleku aegadel. Lisainfo telefonil 436 6262.

Viljandi raamatukogu kojulaenutusosakonnas on 9. veebruarini Eesti ajaloomuuseumi rändnäitus «Meie inimesed». **Linnagaleriis** avatakse esmaspäeval kell 17 näitus «Marimekko – Soome disainiklassika».Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Karksi valla kultuurikeskuse sinises saalis ning esimese ja teise korruse fuajees saab vaadata näitust «Eestimaa loodusfoto 2013». Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Kondase keskuses on 28. jaanuarini Eero Ijavoineni fotokollaažid «Halli Proua sahtliunenäod» ja 1. märtsini «Evald Okase graafiline teekond». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Jaanuarist märtsini on keskus avatud kolmapäevast laupäevani kella 10–17, pühapäeval, esmaspäeval ja teisipäeval suletud. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Viljandi muuseumis saab vaadata näitust «Rehielamused», mis avab rehemaja olemust. Näitus on avatud märtsini. Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

Viljandi maavalitsuse teise korruse fuajees on üleval Peeter Kümmeli fotonäitus «Inimesed ajahetkes». Vabaduse plats 2, Viljandi. Tel 433 0400.

Uku keskuse teisel korrusel saab vaadata Enn Loidi fotonäitust «Sügis Viljandi vetel». Tallinna tänav 41, Viljandi.

Suure-Jaani külalistemaja kohvikus saab vaadata Heldur Lassi värvilisi joonistusi «Teetähised». Ilmatari 3a, Suure-Jaani.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Laura ja Lauli, **homsed** Hendrik, Henrik, Henri, Heino, Henn, Henno, Enn, Enno, Eno, Heik, Heiki, Heiko ja Heigo ning **ülehomsed** Hendrika, Henna, Henni, Henriette ja Jete.

Piletid müügil Piletimaailma ja Piletilevi müügipunktides

VILJANDI LINNAVALITSUS
VÕTAB TÖÖLE
SOTSIAALAMETI SPETSIALISTI

Nõuded kandidaadile:
- sotsiaaltööalane kõrgharidus
- valmidus nii iseseisvaks kui ka meeskonnatööks
- hea eneseväljendus- ja suhtlemisoskus
- B-kategooria juhiluba

Ametikoha täpsem kirjeldus Viljandi linna koduleheküljel **www.viljandi.ee** rubriigis „Vabad töökohad"

Kandideerimiseks palume esitada CV ja motivatsioonikiri **hiljemalt 31. jaanuariks 2014** aadressile Linnu 2, Viljandi või e-postil viljandi@viljandi.ee

Täiendav info sotsiaalameti juhatajalt 435 4766, 527 4959

RISTIKU RISTSÕNA

VISAND	SISEMAJANDUSE KOGUPRODUKT	E. KORVPALLUR	VENE LENNUKIMARK	UMBTEE	LÕIKERIIST	LÕPP PEAL → ARGLIKULT	VENE TELEKANAL	TONN	LUKSUSNUMBER HOTELLIS	VALUHÜÜE	KITLIRIIE	JÄLK → TRIGON. FUNKTSIOON	TANTS	SUPISÖÖMISHÄÄL	VENE KIRJANIK	SAMMASPOOL		
RUUM VÄLJASPOOL ISTUNGISAALI								PENTAGRAMM / ... VÕIB TAPPA										
POOLA RAHVUSV. TÄHIS			EESTI JÄRV / ÕHELDANE							JÕGI AASIAS / KEELPILL								
TEGUMOOD / ÕRN							ÕINE KARJAHOIDJA / TAIPLIK											
LIND					KESKPÄEVAEINE / ELU-...						AMEERIKA KIRJANIK / KOHT VALGAMAAL				EAST / RAISKUMINEK			
JOOKSJA LIND				JÕGI EUROOPAS / ...-KAART					HING SEES / EESTI JÄRV					PIKKUSMÕÕT / ROHKEM KUI ÜKS				
																SUVEKODU		
RIIK EUROOPAS						LILL / KÕIK JÄSEMED VASTU MAAD						21. SAJ. EPIDEEMIA / E. NÄITLEJA (IN.+N)					POOLA KIRJANIK	AIANDUSES KASUTATAV MATERJAL → TUISKLIIVAVALL	PÕLETUSAINE	HAPNIK	AAFRIKA RAHVA LIIGE	POSTKAST	KÕIGE LÜHEM TEE	SÖÖGIMULK	IGIHALJAS PUU VÕI PÕÕSAS
SAMUTI							PEEDIVEND / LÄHEDAL						ILMASTIKUNÄHTUS / I. TURGENEVI TEOS											
NÜÜDSAMA						RÄMPS / VÄIKE PUHKUS									JALGRATAS (KÖNEK.) / G. PUCCINI OOPER					PIDULIK KOOSOLEK / TERAVIK				
PIKO-			JUMALA TEENIMINE / JÕGI EESTIS											PEAKOTIGA AMET / SUUR VIHA							SUVI (MURDES) / EHITUSMATERJAL			
VAHETEVAHEL							NÄTSUMARK / ...POSITIIV										NAISTE SAGE HÜÜE / VENE TELEKANAL						TERA- / ... KLAS	
KONDIBUKETT								TASAPIND / MI-BEMOLL										FILMI SELETUSKIRI / HEKTAR					
ORJUS									TUDENGITE RAHVUSV. ORG. / ESIMENE							MATEM. MÕISTE / EKSA-				TALTSUTAMATU / GRAMM			
SUPISÖÖGIRIIST													PIIN					LÄHTEPOSITSIOON					

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.luik@ajaleht.ee

8

Täna on Viljandi spordihoones maakonna saalijalgpalli meistrivõistlused. Kaheksa võistkonna osavõtul peetav turniir algab kell 10 alagrupikohtumistega ning medalimänge on kavas alustada kell 16.

PROTOKOLL

10. jaanuaril peeti Viljandis Paalalinna viilhallis maakonna noorte sisekergejõustiku meistrivõistlusi, kus osalesid kolme vanuserühma noormehed ja neiud.

Täna ja homme teevad Viljandimaa kergejõustiklased kaasa Tallinnas Lasnamäe hallis asetleidvatel Eesti noorte meistrivõistlustel, kus on kavas A- ja B-klassi mõõduvõtt.

Allpool on ära toodud Viljandimaa võistluste tulemused. (Sakala)

Tütarlaste B-klass

50 m jooks: 1. Marit Tõnisson (VPK) – 6,78; 2. Tuuli Saar (VKK) – 7,51; 3. Hanna-Liisa Peerna (VKK) – 7,77; 4. Jane-Ly Aaremaa (VKK) – 7,82; 5. Meeri-Helena Kalamees (Suislepa) – 8,01. **50 m tõkkejooks:** 1. Marta Okas (VKK) – 8,60; 2. Helin Toom (Kõpu) – 8,83. **Kaugushüpe:** 1. Marta Okas (VKK) – 4.87; 2. Meeri-Helena Kalamees (Suislepa) – 4.02; 3. Hanna-Liisa Peerna (VKK) – 3.78; 4. Anette Hantson (VKK) – 3.76; 5. Johanna Mõtsar (VJK) – 3.51. **Kõrgushüpe:** 1. Jaanika Roosimägi (VPK) – 1.45; 2.–4. Johanna Mõtsar (VJK), Meeri-Helena Kalamees (Suislepa) ja Hanna-Liisa Peerna (VKK) – 1.35. **Teivashüpe:** 1. Merit Tõnisson (VPK) – 2.84; 2. Jaanika Roosimägi (VPK) – 2.74; 3. Helin Toom (Kõpu) – 2.64; 4. Tuuli Saar (VKK) – 2.24; 5. Jane Roosimägi (VPK) – 2.14. **Kolmikhüpe:** 1. Jane-Ly Aaremaa (VKK) – 8.19; 2. Tuuli Saar (VKK) – 8.11. **Kuulitõuge (3 kg):** 1. Berit Tugi (AKG) – 11.85; 2. Helin Toom (Kõpu) – 10.39; 3. Mai-Triin Kaseoja (VPK) – 9.55.

Tütarlaste A-klass

50 m jooks: 1. Helene-Terese Jürgenson (VG) – 7,07; 2. Elina Kasvandik (Tarvastu gümn) – 7,36; 3. Lisanne Nääb (VJK) – 7,46. **Kaugushüpe:** 1. Elina Kasvandik (Tarvastu gümn) – 3.88. **Kolmikhüpe:** 1. Helene-Terese Jürgenson (VG) – 9.61. **Kuulitõuge (3 kg):** 1. Helene-Terese Jürgenson (VG) – 9.66.

Naisjuuniorid

50 m jooks: 1. Kadri Rannala (VG) – 7,88; 2. Marika Peterson (Suure-Jaani gümn) – 8.51. **50 m tõkkejooks:** 1. Šerelin Zverev (VJK) – 8.83. **Kaugushüpe:** 1. Birgit Karu (Abja gümn) – 4.86; 2. Kelly Raud (VG) – 4.12; 3. Marika Peterson (Suure-Jaani gümn) – 3.55. **Kõrgushüpe:** 1. Kelly Raud (VG) – 1.45; 2. Birgit Karu (Abja gümn) – 1.45. **Kolmikhüpe:** 1. Birgit Karu (Abja gümn) – 10.11; 2. Šerelin Zverev (VJK) – 9.88; 3. Laura Luks (VG) – 8.98. **Kuulitõuge** (4 kg): 1. Katrin Viinapuu (VG) – 9.84; 2. Kadri Rannala (VG) – 7.35; 3. Marika Peterson (Suure-Jaani gümn) – 7.34.

Noormeeste B-klass

50 m jooks: 1. Genri Pähnapuu (Tarvastu gümn) – 6,77; 2. Egon Paala (Tarvastu gümn) – 7.00; 3. Jakob Univer (VJK) – 7.06. **50 m tõkkejooks:** 1. Siim Saar (VPK) – 8,19. Kaugushüpe: 1. Genri Pähnapuu (Tarvastu gümn) – 5.06; 2. Egon Paala (Tarvastu gümn) – 4.55; 3. Enrico Hänilene (VPK) – 4.40. **Kõrgushüpe:** 1. Siim Saar (VPK) – 1.70; 2. Reiko Männik (Suure-Jaani gümn) – 1.50; 3. Margus Soosaar (VKK) – 1.40; 4. Tanel Kondel (Suure-Jaani gümn) – 1.35. **Teivashüpe:** 1. Jakob Univer (VJK) – 3.44; 2. Frederik Roosimägi (VPK) – 2.84; 3. Enrico Hänilene (VPK) – 2.34; 4. Rome Nurmekivi (VJK) – 1.84. **Kolmikhüpe:** 1. Siim Saar (VPK) – 11.37; 2. Jakob Univer (VJK) – 10.50. **Kuulitõuge (4 kg):** 1. Genri Pähnapuu (Tarvastu gümn) – 11.12; 2. Jakob Univer (JK) – 10.85; 3. Kristjan Kukk (VPK) – 9.59; 4. Tanel Kondel (Suure-Jaani gümn) – 9.19; 5. Reiko Männik (Suure-Jaani gümn) – 8.78; 6. Timo Nõmmeots (Suure-Jaani gümn) – 8.23.

Noormeeste A-klass

40 m jooks: 1. Roland Liir (VPK) – 5,50; 2. Ralf Raaga (VÜKK) – 5,92. **50 m tõkkejooks:** 1. Kristjan Tafenau (Tarvastu gümn) – 8,13. **Kaugushüpe:** 1. Ott Martens (VJK) – 5.65; 2. Ralf Raaga (Võhma gümn) – 5.33; 3. Kevin Reichenbach (VJK) – 5.08. **Kõrgushüpe:** 1. Kristjan Tafenau (Tarvastu gümn) – 1.80. **Kolmikhüpe:** 1. Kristjan Tafenau (Tarvastu gümn) – 10.10; 2. Kevin Reichenbach (VJK) – 10.07. **Kuulitõuge (5 kg):** 1. Jander Heil (KJS Sakala) – 16.59; 2. Sander Neering (VPK) – 11.04; 3. Ott Martens (VJK) – 10.44; 4. Kevin Reichenbach (VJK) – 9.64.

Meesjuuniorid

40 m jooks: 1. Toomas Vokk (VÜKK) – 5,52. 50 m tõkkejooks: 1. Kevin Basov (VG) – 7,69. **Kõrgushüpe:** 1. Kevin Basov (VG) – 1.80. **Kolmikhüpe:** Kevin Basov (VG) – 12.63. **Kuulitõuge (6 kg):** 1. Toomas Vokk (VÜKK) – 14.45.

Kasutatud lühendid:
(VJK) – Viljandi Jakobsoni kool
(VKK) – Viljandi Kesklinna kool
(VPK) – Viljandi Paalalinna kool
(AKG) – August Kitzbergi nim. gümnaasium
(VG) – Viljandi gümnaasium
(VÜKK) – Viljandi ühendatud kutsekeskkool

Allikas: Viljandi spordikool

TÄHTPÄEV

Sakala klubi tähistab veerandsajandat tegevusaastat

PEETER ALLIKOJA,
lauatenniseklubi Sakala juhatuse esimees

1984. aastast on Viljandimaal koos käinud tegus ja tubli lauatenniseseltskond, kes on korraldanud Sakala karikasarja, kohalikke meistrivõistlusi ja teisi turniire ning osalenud üleriigilistel mõõduvõttudel.

1989. aastal oli Eesti poliitikas tunda uusi tuuli ning inimestel oli tekkinud soov midagi uut proovida. Kogunenud olid esimesed spordiklubid. Ka meie olime sellest omavahel rääkinud. Sama aasta algul oma esimesel võistlusreisil Soome saime aga sellise motivatsioonilaengu, et otsustasime asja käsile võtta ja plaani teoks teha.

15. jaanuaril 1989 leidis aset Viljandi lauatenniseklubi Sakala asutamiskoosolek ning meie põhikiri kinnitati tollases Viljandi rajooni täitevkomitees vähem kui kuu jooksul. Klubi juhatuse esimeheks valiti Priit Vihuri ja aseesimeheks Peeter Allikoja.

Meie klubi oli esimene juriidiliselt kinnitatud spordiklubi Viljandis. Sakala nime kandsid Viljandis tol ajal veel meeskoor ja toidukauplus. Teadmine, et 1928. aastal loodi siin spordiselts Sakala, kuhu kuulusid ka pinksimängijad, jõudis meieni hiljem.

2002. aastal valiti klubi juhatuse esimeheks Peeter Allikoja ja aseesimeheks Kert Villems. Klubi tegevus seisneb mitmesuguste võistluste korraldamises: Sakala karikasarjas käib praegu 30. hooaeg, rahvusvahelist Sakala *grand prix*'d oleme korraldanud 23 korda ja Eesti lauatenniseliidu laste suure auhinna seeriavõistluse etappe on Viljandis peetud 16 korral.

25

Lauatenniseklubi Sakala asutamiskoosolek leidis aset 15. jaanuaril 1989.

Meie klubi suurimaks saavutuseks võib pidada Põhja-Euroopa veteranide meistrivõistluste korraldamist 2008. aastal Viljandis.

Eesti individuaalsetelt meistrivõistlustelt on meie mängijatest kõige rohkem medaleid, 20, võitnud Raini Tsäko. Jaanus Allikojal on neid 19 ja Birgit Palmil kaks. Eesti võistkondlikel meistrivõistlustel on Sakala klubi meeskond tiitli pälvinud kahel korral: aastatel 1999 ja 2000. Lisaks on teenitud kolm hõbemedalit (1997, 2005, 2010) ja neli pronksi (1998, 2002, 2003, 2011). Sellele loetelule võib lisada palju Eesti noorte meistrivõistlustel võidetud medaleid.

Noortetreenerina on teinud väga head tööd Rein Läll, Peeter Allikoja, Rein Koovit, Kert Villems, Jaanus Allikoja ja Rein Tischler. Samuti on Sakala klubis tublid kohtunikud, neist Rauno Põru ja Jüri Talp on omandanud rahvusvahelise ehk International Umpire (IU) kategooria.

Rauno Põru on osalenud juba kaheksa aastat Soome suurimal lauatenniseturniiril «Finlandia Open»: esimesel neljal aastal peakohtuniku asetäitjana ja edaspidi peakohtunikuna. Lauatennise liidu kohtuniku litsentsiga Aleksandr Kirpu oli aga mullu konkurentsitult Eesti kõige nõutum kohtunik: tema tegi kaasa suuremal hulgal võistlustel.

Ükski klubi ei saa hakkama ilma toetajateta. Seetõttu kuulub meiegi eriline tänu klubi endistele ja praegustele toetajatele.

Ehkki Viljandi lauatenniseklubi Sakala on jõudnud 25. tegevusaastani, on praegu käsil klubi karikasarja 30. hooaeg. Üks klubi korraldatavatest suurvõistlustest on traditsiooniline rahvusvaheline Sakala *grand prix*. Selle viimasel turniiril tehtud pildile jäid klubi juht Peeter Allikoja (vasakul) ja kohtunik Rauno Põru. ELMO RIIG

Sakala
Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee, kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja Rannar Raba 433 0051
Toimetajad Maarja Möldre 433 0082, Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid Aivar Aotäht (uudised) 433 0085, Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054, Margus Haav (kultuur) 433 0046, Madis Järvekülg (uudised) 433 0084, Sigrid Koorep (uudised) 433 0049, Madis Luik (sport) 433 0043, Sten Mahov (tarbija) 433 0052, Kaie Mölter (uudised) 433 0041, Üllar Priks (uudised) 433 0044, Tiina Sarv (kultuur) 433 0047, Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig, Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Evi Eiche, Tea Raidsalu 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtsmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid Airi Janke 433 0060, Monika Schults 433 0064, Astra Saul 433 0061, Raimo Saar 433 0069
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Küljendaja-kujundaja Liina Valt 433 0081
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9—17, lõuna kella 13—13.30.
Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni.
Sakala ilmub viis korda nädalas.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rüütli t 14, 80010 Pärnu.
Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaž 8852

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Neljapäeval sündis Viljandis kaks poissi.

135 AASTA EEST

Sakala, 20. I 1879

Peeterburgist. Peeterburgis näidatakse praegu seinakella, keda täitsa leiwast on tehtud. Selle seinakella on üks Indiaanlane, kes Itaalias elas, leiwast teinud ja Pariisi näitusele wiinud. Kõik rattad, kere ja mis wähegi uuri külles näha, on kõik leiwast, ning on meister kolm aastat tema kallal tööd teinud. Leib on wedeluse abiga nii kõwaks tehtud, nagu raud. Seinakell käib ilusaste ja õigeste.

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9–17, lõuna kl 13–13.30. **Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee**. Kuulutuse tellimine internetis **http://kuulutus.ajaleht.ee**

KINNISVARA

Müüa 3-toal korter Männimäel, omanikult. Tel 5664 4048.

Müüa maja. Info tel 507 8477.

Ostan 3–4-toal korteri. Tel 5456 6529.

Ostan garaaži Paalalinna. Tel 513 3627.

Ostan korteri. Tel 5691 8499.

Ostan maja. Tel 509 3629.

Ostan korteri või maja Tallinnas. Võimalik kiire tehing. Vajadusel abi kolimisega. Tel 5820 0800.

Ostan maad, metsa. Tel 511 1666.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Pere ostab talumaja koos maaga Viljandist kuni 20 km. Tel 433 7851, 5566 8528.

Soovin üürida garaažiboksi. Tel 5355 7589.

Soovin üürida Viljandis garaaži kuni 20 m². Tel 5661 3282.

Vahetan 3-toal mug korteri samaväärse või väiksema vastu liftiga majas. Tel 511 4889.

TEENUSED

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h, h 1,09 €/min.

Katuse-, üldehitus- ja siseviimistlustööd. Tel 5691 8534.

Killustiku vedu, müük. Tel 502 8504.

Halumasin. Tel 5563 8552.

Laadur-ekskavaator otsib tööd. Tel 5783 6646.

Metallkonstruktsioonide ja seadmete valmistamine. Tel 5556 6995, 435 4091.

Ohtlike ja probleemsete puude lõikus. Tel 5302 3518.

Ohtlike puude langetamine. Tel 504 7811.

Septikud ja reoveemahutid tootjalt ning paigaldustööd. www.reovesi.ee, tel 5306 5322.

Soojustamine puistevillaga. Tel 5665 0604, 502 0066.

Toru- ja ehitustööd. Tel 5300 5804.

Treitööd. Tel 505 0200.

Vannitubade ja korterite remont. Tel 5377 2246.

Väikebussi rent koos juhiga (6 kohta). Tel 5555 9421.

Üldehitustööd vundamendist lõppviimistluseni, ka metallikonstruktsioonil. Tel 5556 6995, 435 4091.

TÖÖ

Kogemustega koristaja otsib tööd. Tel 5803 9304.

DAMMIX

Otsib oma meeskonda kogemustega
HARVESTERI- ja FORVARDERI-OPERAATORIT

INFO
anne@dammix.ee tel 5623 1076
enno@dammix.ee tel 5629 4003

Otsime haigele vanainimesele abilist paariks tunniks päevas. Tel 521 2166.

Otsitakse Soome elektrimootori mähkijaid. Palk Soome seaduste järgi. Taotlus saata takatalo@hot.ee.

Vajame halumasina operaatorit. Tel 5679 7034.

Valge VN OÜ Saarepeedil võtab tööle valvuri-katlakütja, töö öösiti ja nädalavahetustel. CV saata info@valgevn.ee või tulla kohale. Lisainfo tel 435 1387 E–R kl 8–17.

MUUD

Hinge tervendamine ja karma vabastamine. Tel 5679 0181.

LOOMAD

Müüa tõutunnistusega *shar pei* kutsikad. Tel 508 7847, 5613 4778.

Favora Pubtalt Sinule

Pakume tööd
Favora Viljandi tankla
KLIENDITEENINDAJALE.
Pakume tasuta väljaõpet, konkurentsivõimelist töötasu ja täistööaega, mis toimub graafiku alusel.
Info tel 512 3909, ulvi@favora.ee

PÕLLUNDUS

Ostan kuumpeamootoreid (maamootor). Info tel 5340 5770.

METSAMATERJAL

Müüa kuivad kütteklotsid 40 l 1,50 €. Tel 515 5582.

Ostame metsakuivi palke, läbimõõt alates 11 cm. Tel 501 1198.

Tule tee ise oma küttepuud (12 €/rm) talumetsast Viljandist 10 km. Tel 510 2417.

OST

JUMZ kopp. Tel 5684 5586.

GRUNDAR PUIT OÜ

Metsakinnistute ja raie ost
(sobivad ka osaliselt raiutud ja hüpoteegiga koormatud metsakinnistud)
Aitame metsakavade koostamisel ja paberite vormistamisel
Tel 525 9788 • harry@grundar.ee
faks 443 0376 • Tehnika 15, Paikuse

Ostan korteri ja garaaži. Tel 5645 8503.

Ostan vanu katalüsaatoreid. Tel 504 4777, www.remetal.ee.

Ostame metsakinnistuid

OÜ Södra Metsad
Merivälja tee 1, 11911 Tallinn
Tel 516 3569
Fax 609 8055
e-mail taavi.mullerson@sodra.ee

SÖDRA

Ostan veeautomaadi. Pakkumised oodatud tel 5192 4429.

OÜ OK Mets ostab raieõigust, metsamaad, ümarmaterjali. Ülestöötamine ja vedu. Tel 527 8119, 503 3379.

MÜÜK

Kuivad pakitud kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

LEADER EESTI

MULGIMAA ARENDUSKODA

MTÜ Mulgimaa Arenduskoda on ühendus, mille eesmärk on piirkonna maaelu edendamine koostöös kodanikeühenduste, ettevõtjate ja kohalike omavalitsustega.

Võtame tööle

TEGEVJUHI

Tegevjuhi põhiülesanne on ühingu igapäevase töö korraldamine, tegevusgrupi strateegia elluviimine maaelu arengukava kaudu LEADERi põhimõtete ja rakenduskavade alusel. Kontor asub Abja-Paluojal.

Kandidaadilt ootame:
- projektijuhtimise kogemust (koostamine, läbiviimine, aruandlus)
- organisatsiooni juhtimise kogemust
- loovat mõtlemist ja pühendumust piirkonna arendamisele
- koostöötahet paikkonna teiste arenguorganisatsioonidega
- väga head võõrkeele oskust nii kõnes kui kirjas (soovitav inglise keel)
- arvuti kasutamise oskust
- isikliku sõiduauto kasutamise võimalust

Omalt poolt pakume:
- konkurentsivõimelist palka
- võimalust ennast arendada ja täiendada

Palume esitada avaldus, CV ja motivatsioonikiri **hiljemalt 24. jaanuariks 2014** e-postile **mulgimaaarenduskoda@gmail.com.** Täiendav info **tel 507 0846**

www.mulgimaaarenduskoda.ee

Kuivad ja märjad küttepuud. Tel 502 9596.

Kuivad kaseklotsid 60 l kotis 2 €. Vedu on hinna sees. Tel 5332 4176.

Kuiv kask 60 l 2,50 €. Tel 5456 7147.

Kuiv lepp võrgus. Tel 511 1177.

Lepp, kask võrgus. Tel 5345 2279.

Lõhutud küttepuud. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa küttepuid ning lehtpuuklotse võrgus. Kiire teenindus. Tel 5782 7770.

Müüa põranda-, voodri- ja ehituslaudu. Eri laiused. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Pakitud kütteklotsid ja kaminapuud. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Pakitud turba- ja puitbrikett, alusel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Soodsalt puit- ja turbabrikett, kuivad kütteklotsid (lahtised ja pakitud). Vedu. Tel 506 8501, 520 2190.

Toores lepp 24 €, kask 29 €, kuiv lepp 35 €. Tel 5650 0514.

Toores lepp 24 €/rm. Tel 5563 8552.

KASUTATUD ASJAD

Ilus puust tünn. Tel 5559 9706.

Korralik söögilaud. 110 cm, pikendused 2 × 39 cm. Tel 5559 9706.

Müüa fotoaparaadid, suurendusaparaat jm. Tel 511 4889.

Ostan vanu raamatuid, kunsti, postkaarte, fotosid, fotoaparaate, münte, paberrahasid, märke, medaleid, ordeneid, hõbedat, lauanõusid, mänguasju, mööblit jm. Tel 5629 8981.

Müüa külmik, 85 cm kõrge, töötanud 5 kuud, hind 130 €. Tel 5800 2720.

Müüa soodsalt korras 4-kohaline gaasipliit ja saele sobiv elektrimootor. Tel 520 2382.

Nõukapood Turu t 13. Vanavara ost-müük. Tel 5804 6910.

Ostan aumärke, teenetemärke, medaleid, ordeneid, münte. Tel 5890 6865.

Ostan vanaaegseid taskukellasid, kellad ei pea olema töökorras. Tel 5804 6910.

Ostan vanu asju ja aitan kaubikuga kolida. Tel 5649 5965.

Ostan vanu fotosid, postkaarte, münte, märke, medaleid, lauahõbedat, klaasist ja portselanist lauanõusid, fotoaparaate, arvelaudu, kellasid ja muid vanaaegseid esemeid. Tulen kohale maakonna piires, raha kohe kätte. Tel 517 4050.

Ostan veneaegseid ja vanemaid münte, rahasid, rinnamärke, postmarke, medaleid, kellasid, ehteid, mänguasju, fototehnikat, postkaarte ja raamatuid. Tel 5845 5341.

Vanavara, müntide, märkide, medalite, markide, postkaartide, maalide, mustriga ja hõbe- ning kuldnõude, mänguasjade, täispuitmööbli, mundrite, kiivrite, sõlgede, kellukeste, vahvliküpsetaja, raamatute ost. Tel 5566 3939.

TEADE

Ilupõõsaste teabepäev 19. jaanuaril kell 11 Võhma kultuurikeskuses. Lektor Tõnis Tenso. Korraldab VAS Kanarbik, info@vaskanarbik.ee.

Rahu ja vaikus on sinuga,
mälestused jäävad meiega.

Head lapsepõlvesõpra

REIN TIIDOT

30. VI 1942 – 15. I 2014

mälestab Virve perega.

Sügav kaastunne tütar Mariannile ja abikaasa Tiiale.

Mälestame

VILMA MÖLLI

Tunneme kaasa Kerstile ja Reedale peredega armsa ema kaotuse puhul.

Janne ja Giti

Avaldame kaastunnet Reet Pärnale kalli ema

VILMA MÖLLI

kaotuse puhul.

Olustvere teenindus- ja maamajanduskool

Mälestame head naabrit

HILDA SOAD

Avaldame kaastunnet omastele.

Naabrid Pikasöödi ja Saardevälja talust

Südamlik kaastunne Vahurile kalli venna

VÄINO POHLASALU

kaotuse puhul.

Viljandi Gümnaasiumi pere

Südamlik kaastunne Reedale perega kalli ema

VILMA MÖLLI

kaotuse puhul.

Pilvi ja Kairi perega

Südamlik kaastunne Dimitrile ja Erikule vanaema

TATJANA ZVEREVA

kaotuse puhul.

Töökaaslased Delux Domotex OÜ madratsite pakkimisest

Head nooruspõlvesõpra

AARE KINKU

mälestavad Saima, Arved, Aime ja Kalju peredega.

Mälestus on nagu muusika,
mis heliseb igavesti.

Kallist memme

LINDA KARROT

19. I 1914 – 7. IV 2012

mälestab tema 100. sünniaastapäeval tütar perega.

Kallist

META TIPPU

mälestavad 100. sünniaastapäeval Maie ja Hille laste ja lastelastega.

Sa nüüd oled
vaikuse kaja,
tähehelkide
peegeldus vees,
taeva serval
tilluke maja
ja sina selle sees...

STEN KALMA

18. I 1994 - 16. III 2008

Kallist poega mälestab 20. sünniaastapäeval ema lähedastega.

HANSA LIINID

Rahvas ratastel - People on wheels

Väljas külmetab ja sajab lund, aga

hinnasula tuleb alates 19. jaanuarist!

BUSSID VILJANDIST TALLINNASSE

		täispilet/sooduspilet	vana hind
05.50	E–L	9,00 / 7,00	9,50 / 8,50
07.55	E–R	8,00 / 7,00	8,00 / 7,50
07.55	L, P	8,00 / 6,00	8,00 / 7,50
13.10	IGA PÄEV	8,00 / 6,00	9,50 / 8,50
15.50	R	9,00 / 7,00	9,50 / 8,50
16.45	IGA PÄEV	8,00 / 6,00	9,50 / 8,50
17.20	P	8,00 / 6,00	10,0 / 9,00
18.30	P	9,50 / 8,50	9,50 / 8,50

Soodushind kehtib **NOORTELE** alla 30 ja **EAKATELE** üle 60 aasta.

KÜSI HINDA KA TALLINN–VILJANDI VÄLJUMISTELE.
OSTA PILET BUSSIJAAMA KASSAST VÕI INTERNETIST.
MEIE BUSSIDES ON ISTEKOHAD KÕIGILE!

Info tel 433 3411, 433 3680

www.hansaliinid.ee www.tpilet.ee www.peatus.ee

ARUTECH
parimad aknad
Asutatud 1999.a.

Aknad kuni -58%

Paigaldus -50%

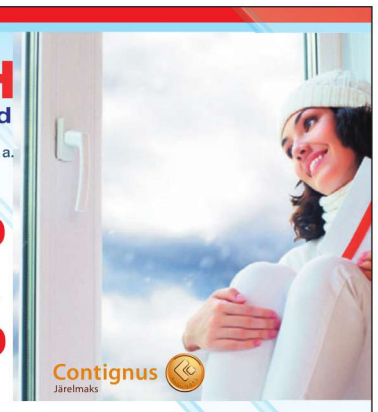

*NB! Täpsemaid järelmaksu tingimusi vaata www.contignus.ee
Järelmaksu pakub Contignus OÜ, see on finatsteenus. Tutvu teenuse tingimustega kaupmehe klienditeenindaja juures, vajadusel konsulteeri asjatundjaga. Krediidi kulukuse määr on 44% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 500 €, sissemakse 0%, tagastamise tähtaeg 1 aasta, intress 25,4% aastas, lepingutasu 20 €. Määr on arvestatud eeldusel, et põhiosa ja intress makstakse tagasi igakuiste annuiteetmaksetena.

Arutech Parimad Aknad rakendab nüüd akende tootmisel süsteemi Gealan S 9000.
Sellel tänapäeva kõige soojemal süsteemil (profiili U-väärtus on 0,92 W/m²K) on mitu eelist ja hea hind.

Rahvusvaheline kvaliteedijuhtimise sertifikaat ISO 9001:2008 ja keskkonnasertifikaat ISO 14001:2004

Üle Eesti 1516 www.arutech.ee

VILJANDI Tallinna tn 19/21, tel 433 3699

Baltic Restaurants on üks suuremaid toitlustusvaldkonna ettevõtteid Baltimaades, omades Eestis ja Lätis kokku üle 100 müügikoha ja pakkudes tööd ligi 800 inimesele.
Ettevõttel on toitlustamise valdkonnas kogemust üle 20 aasta. Kaubamärgid, mille alt teenust pakutakse, on Daily, DailySpecial ja Take Off.

Baltic Restaurants Eesti AS otsib

Viljandi Jakobsoni Kooli

KOKKA

Töö kirjeldus:
- toidu valmistamine ja väljastamine

Nõudmised kandidaadile:
- kokaharidus või töökogemus vähemalt 2 aastat
- eesti keele oskus suhtlustasandil
- kiirus, puhtus, kohusetundlikkus
- meeskonnatöö oskus

Viljandi Kaare Kooli

KLIENDITEENINDAJAT-ABITÖÖLIST

Töö kirjeldus:
- kauba vastuvõtmine ja ladustamine
- laudade katmine ja koristamine
- toidu väljastamine, abitööd köögis
- töö kassas
- nõude pesemine nõudepesumasinaga
- osaline tööaeg (5 h päevas)

Nõudmised kandidaadile:
- hea suhtlemisoskus
- iseseisvus, kiirus, puhtus, kohusetundlikkus
- eesti keele oskus suhtlustasandil

Ettevõte pakub:
- sõbralikku kollektiivi ja kaasaegseid töötingimusi, soodustusi
- arenemisvõimalusi suures rahvusvahelises organisatsioonis
- palka vastavalt töötulemustele

Töökoha aadress: **Riia mnt 91 või Kesk-Kaare 17, Viljandi**. Tööaeg: **E–R**
Kandideerimiseks palume saata CV **hiljemalt 31. jaanuariks** e-postile **personal.est@balticrest.com**. Lisainfo: **Anneli Mändma, 5912 9644**

Otsime oma meeskonda

KAUBANDUSE JUHTI,

kelle **tööülesanded on** kaubanduse ja meeskonna igapäevane juhtimine, eelarvete koostamine ja tulemuste analüüsimine ning muutuste elluviimine.

Sobid sellele kohale, kui:
- Sul on kaubanduses töötamise ja inimeste juhtimise kogemus,
- Sul on hea meeskonnatöö-, suhtlemis- ja probleemilahendamisoskus,
- oled tulemustele orienteeritud, aktiivne, initsiatiivikas ja muutustele avatud,
- Sind iseloomustab süsteemsus, täpsus ja vastutustunne,
- oskad inglise või vene keelt.

Omalt poolt pakume vastutusrikast tööd, konkurentsivõimelist ning tulemustele vastavat töötasu, koolitusvõimalusi ja toredat kollektiivi.

Kandideerimiseks saada CV koos motivatsioonikirjaga e-postil personal@espak.ee **hiljemalt 30.01.2014.**

Lisainfo aadressil personal@espak.ee või telefonil 521 6776.

ESPAK
VILJANDI

Lõuna-Eesti ERAMETS

ostame
METSA-KINNISTUID

üle Eesti: tel 507 2544
www.erametsa.ee

VEEGRUPP

- kanalisatsiooni- ja veetrassitööd
- sanitaartehnilised tööd
- süvaveepumpade ning septikute paigaldus

Tel 521 7415
info@veegrupp.ee
www.veegrupp.ee

- puurkaevude puurimine
- pumpade paigaldus
- salvkaevude pesu
- küttekaevude puurimine

Balti Puurkaev

Tel 521 7415, 504 2999
www.BaltiPuurkaev.ee

OSTAME PÕLLUMAAD
(võib olla koormatud rendilepinguga)
Pakkuda võib ka koos metsa ja hüpoteegiga
PARIM HIND! KIIRE TEHING!
tel 506 9600
ott@apslund.ee

ON24
sisustuspood internetis

ON24 on juhtiv sisustuskaupade müüja internetis, kes tegutseb Eestis ja Soomes. Otsime meeskonda inimest, kes aitab väljakujunenud kvaliteetset teenindust säilitada ja veelgi paremaks muuta.

Tööd saab

KLIENDIKONSULTANT

Peamised ülesanded
- klientidega suhtlemine e-posti ja telefoni teel
- poes müüdavate toodete kohta klientide ootuste väljaselgitamine ning edastamine
- dokumentatsiooni pidamine
- tellimuste täitmisega kaasneda võivate probleemide lahendamine parimal viisil

Kandidaadilt ootame
- väga head eesti ja vene keele oskust nii kõnes kui kirjas
- head suhtlemisoskust
- arvuti kasutamise oskust (Excel, Word, Outlook, Internet)
- professionaalsust ja positiivset suhtumist
- tööülesannete täpset ja korrektset täitmist
- pinge- ja rutiinitaluvust
- soovitavalt inglise keele oskust

Ettevõte pakub
- huvitavat tööd arenevas ettevõttes (klienditeenindus on avatud E–R kella 9–18)
- konkurentsivõimelist töötasu
- täiendkoolitust

Kandideerimiseks palun saada oma CV ning kaaskiri
http://www.cvkeskus.ee/330363 hiljemalt 31. jaanuariks 2014

UUS PEUGEOT 308
UUTMOODI SÕIDUELAMUS

TULE PROOVISÕIDULE JUBA TÄNA!

Hind alates **12 990 €**

Keskmine kütusekulu al. **3,7 l** / 100 km

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

Autovahetusel ostame tagasi teie olemasoleva sõiduki

Rael Autokeskus

Tallinna tn 97, Viljandi
Tel 433 0987, e-post info@rael.ee
www.rael.ee